

Saturs

Kultūras ministres K.Pētersones priekšvārds	2
Ministrijas juridiskais statuss, funkcijas un struktūra.....	4
Kultūras ministrijas galvenie uzdevumi 2000.gadā	6
Ministrijas darbības rezultāti.....	7
Kultūrpolitikas departaments.....	7
Reģionālās attīstības departaments.....	16
Finansu un ekonomikas departaments.....	17
Ārvalstu sakaru nodaļa.....	18
Autortiesību un blakustiesību nodaļa.....	19
Iekšējā audita nodaļa.....	20
Sadarbība ar Eiropas Padomi.....	20
Integrācija Eiropas Savienībā.....	22
Ministrijas padotībā esošās institūcijas un to darbības rezultāti.....	23
Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija.....	25
Muzeju valsts pārvalde.....	26
Latvijas Nacionālais kinematogrāfijas centrs.....	27
Valsts kultūrizglītības centrs.....	29
Valsts tautas mākslas centrs.....	30
Kultūrkapitāla fonds.....	32
NĪ.....	34
Bibliotēku informācijas tīklu konsorcijs.....	35
Budžeta programmu rezultatīvo rādītāju izpilde.....	36
Finansējums un tā izlietojums.....	39
Valsts budžeta līdzekļi.....	39
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi.....	40
Investīcijas.....	41
Saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums.....	42
Valsts kontrole.....	42
Valsts pasūtītie zinātniskie pētījumi.....	43
Atbalstītie starptautiski pasākumi un projekti.....	44
Personāla izglītošana.....	46
Saikne ar sabiedrību.....	46
Preses konferences.....	47
Raksti preses izdevumos, intervijas presē, TV un radio.....	47
Sabiedriskās domas aptaujas.....	47
Līdzdalība konferencēs, semināros, izstāžu atklāšanās un citos pasākumos.....	47
Publikācijas.....	48
Kultūras ministrijas balvas un stipendijas.....	49
Plānotie nozīmīgākie pasākumi 2001. gadā.....	51

Cienījamie lasītāji!

Jūsu priekšā ir kārtējais Kultūras ministrijas Gada publiskais pārskats.

Atskatoties uz ministrijas darbu 2000.gadā, var secināt, ka no iepļānotā ir padarīts ļoti daudz.

Vispirms vēlos uzsvērt, ka, atzīmējot pirmās latviešu grāmatas iznākšanas 475.gadadienu, Ministru kabinets aizvadīto gadu bija pasludinājis par Grāmatu gadu, tādēļ mēģinājām grāmatai pievērst īpašu uzmanību. Tika aktualizēts darbs pie mērķprogrammu izstrādes grāmatniecības jomā. Latvijā notika vairākas grāmatniecībai veltītas izstādes un konferences.

Likumdošanas jomā kā nozīmīgāko vērtēju likumprojekta "Par Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta realizāciju" izstrādi un akceptēšanu Ministru kabinetā.

Ministru kabinets izskatīja un pieņēma gandrīz visas nacionālās programmas "Kultūra" apakšprogrammas. Jāpiebilst, ka Kultūras ministrijas speciālisti piedalījās arī valsts programmas "Sabiedrības integrācija Latvijā" izstrādē.

Gada nogalē ministrija ķērās pie Eiropas kultūras mēneša (EKM) organizēšanas Rīgā. Tika izveidota EKM organizācijas uzraudzības padome, ekspertu komisijas lomu pildīja Nacionālā kultūras padome, kura izvērtēja un akceptēja galvenos Eiropas kultūras mēneša projektus.

Oktobrī Tallinā kopīgi ar Lietuvas un Igaunijas kolēģiem sarīkojām plašas pārstāvības kultūrpolitikas konferenci "Jauni kultūrpolitikas uzdevumi Baltijas valstīs". Tā bija vērtīga saruna, kurā izkristalizējās kopējās un atšķirīgās iezīmes triju Baltijas valstu kultūrpolitikā – likumdošanā, finansēšanas modeļos pēdējo desmit gadu periodā.

Atbilstoši valdības deklarācijas uzdevumiem tika izdarīti grozījumi likumā "Par arhīviem", kas paredzēja arhīvu sistēmas pārņemšanu no Tieslietu ministrijas pārraudzības Kultūras ministrijas pārraudzībā. Gada nogalē tika uzsākts arhīvu pārņemšanas process.

Līdz šim Latvijā nebija institūcijas, kas darbotos ar mūsdienu vizuālo mākslu. 2000.gada maijā Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs ieguva trīspusēju – Kultūras ministrijas, Rīgas domes un Sorosa Fonds – Latvija dibinājumu un finansējumu.

Tā kā viens no uzdevumiem pārskata gadā bija Kultūrkapitāla fonda darba saskaņošana ar valsts kultūrpolitiku, Kultūras ministrija kopā ar fondu, pieaicinot radošās savienības, kultūras un mākslas pārstāvjus, organizēja diskusiju, kurā nopietni tika izvērtēta Kultūrkapitāla fonda līdzšinējā darbība. Diskusija deva daudz rosinošu priekšlikumu fonda turpmākajam darbam.

Aizvadītajā gadā realizēti arī vairāki nozīmīgi starptautiski projekti.

Vasarā Latvijā ieradās "Literatūras Ekspresis Eiropa 2000", bet novembrī Latvijā notika Eiropas Kultūras mantojuma dienu oficiālā noslēguma ceremonija.

2000.gadā bijušas arī labas iespējas pastāstīt par Latvijas kultūrpolitiku nozīmīgās starptautiskās sanāksmēs. Esmu uzstājusies ar runām ministru konferencēs Grieķijā, Dānijā un Polijā. Frankfurtē Grāmatu gadatirgus laikā notika ministru kolokvijs, kurā Latvijai bija iespēja pastāstīt arī par savu Latvijas Nacionālās bibliotēkas projektu.

Starp Latviju un daudzām valstīm turpinājās veiksmīga sadarbība kultūrā. Kā labas sadarbības piemēru var minēt Skulmju dzimtai veltīto izstādi un izstādi "Vilhelms Purvītis" Maskavā, Valsts Treťjakova galerijā.

Protams, bija ieceres, kas pagājušajā gadā neīstenojās. Saeima nepieņēma likumu "Par Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta realizāciju", lai gan bijām cerējuši jau 2001.gada rudenī ielikt pirmo ēkas pamatakmeni.

Aizkavējās arī nacionālās programmas "Kultūra" atsevišķu apakšprogrammu apstiprināšana Ministru kabinetā. Šis darbs tika pabeigts 2001.gada sākumā.

Neviens nopietns jautājums nav izlemjams un virzāms Ministru kabinetā bez sabiedrības viedokļa izziņāšanas. Tādēļ svarīgākos kultūrpolitikas jautājumus un problēmas pārrunājam un, ja nepieciešams, saskaņojam ar ekspertiem, nozaru padomju, radošo savienību pārstāvjiem. Tāpat nevaram savu darbu iedomāties bez regulārām preses konferencēm, masu saziņas līdzekļu informēšanas par ministrijas darba aktualitātēm.

Arī jūsu vēstules ar jautājumiem, ierosinājumiem un pārdomām ministrijā vienmēr ir gaidītas.

Cerot uz veiksmīgu turpmāko sadarbību,

kultūras ministre

Karina Pētersone

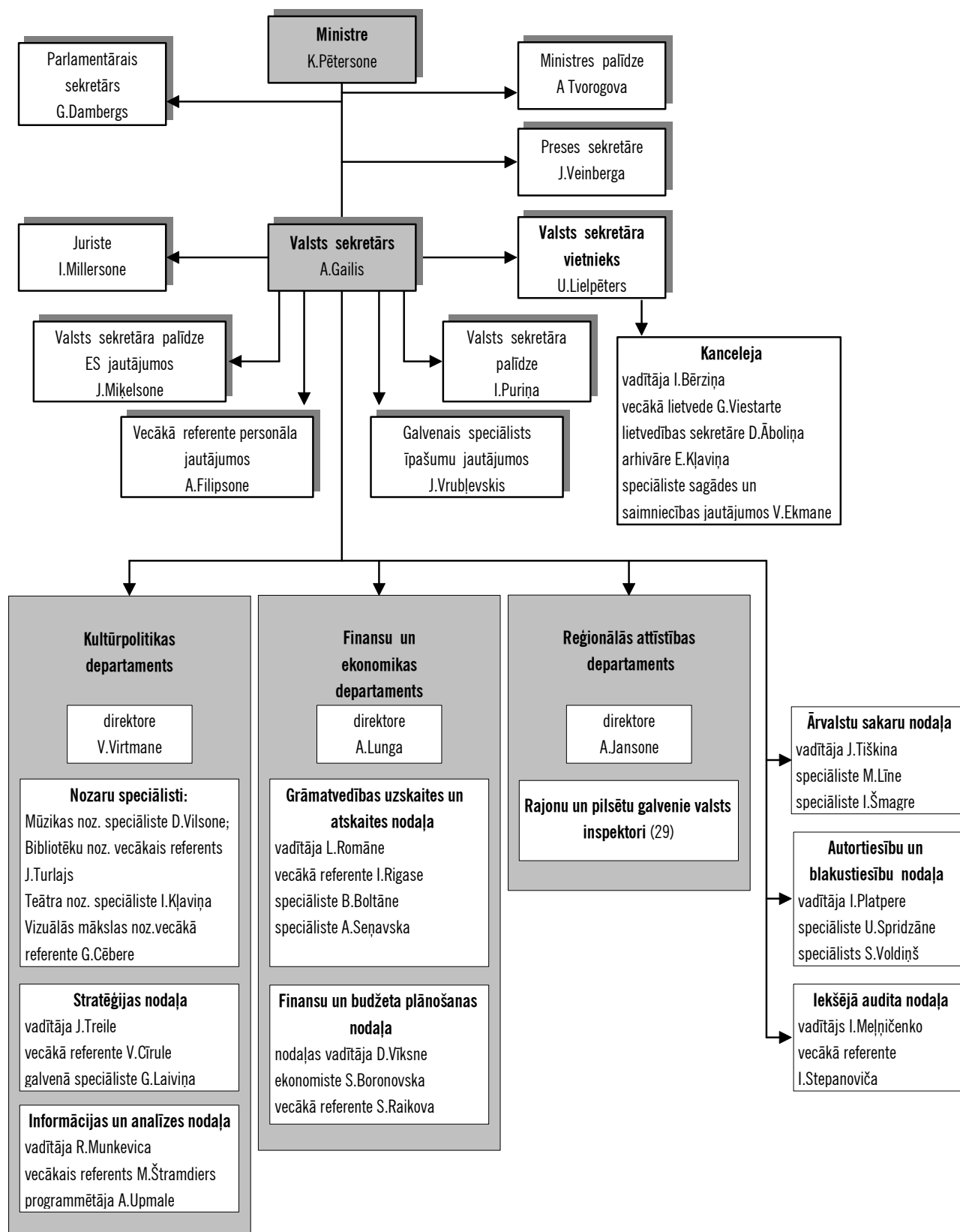
Ministrijas juridiskais statuss, funkcijas un struktūra

Kultūras ministrija ir valsts pārvaldes institūcija, kas veido un koordinē valsts kultūrpolitiku un kultūrizglītības politiku. Kultūras ministrija darbojas, pamatojoties uz Kultūras ministrijas nolikumu, Ministru kabineta deklarāciju un Valsts kultūrpolitikas pamatnostādņēm.

Saskaņā ar nolikumu Kultūras ministrija savas kompetences ietvaros veic šādas **funkcijas**:

- izstrādā likumu un citu normatīvo aktu projektus, saskaņojot tos ar Eiropas Savienības normām, kā arī ar Latvijai saistošiem starptautiskiem līgumiem;
- nodrošina valsts pārvaldes funkciju īstenošanu ministrijas pakļautībā un pārziņā esošajās institūcijās;
- uzkrāj un analizē informāciju par kultūras un kultūrizglītības situāciju un procesiem valstī;
- pārzin kultūras mantojuma, tautas mākslas, teātra, mūzikas, vizuālo mākslu, muzeju, bibliotēku, grāmatniecības un kino nozares, kā arī nodrošina to attīstību;
- veicina kultūras mantojuma pieejamību, popularizāciju un tā iesaisti dažādās sabiedriskās dzīves norisēs;
- pārzin un koordinē valsts kultūrpolitikas īstenošanu visā Latvijas teritorijā sadarbībā ar pašvaldībām, valsts iestādēm un citām institūcijām, kultūras interesentu grupām un atsevišķiem indivīdiem;
- izstrādā priekšlikumus un noteiktā kārtībā iesniedz pieprasījumus valsts budžeta līdzekļu un investīciju piešķiršanai kultūrai un kultūrizglītībai;
- nodrošina kultūrai piešķirto valsts budžeta līdzekļu mērķtiecīgu izlietojumu un tā kontroli;
- veic grāmatvedības uzskaiti un sastāda pārskatus saskaņā ar normatīvajiem aktiem;
- sadarbojas ar sabiedrības informācijas līdzekļiem un regulāri informē sabiedrību par savu darbību;
- sniedz metodisku palīdzību Latvijas kultūras institūcijām un kultūrizglītības iestādēm;
- kontrolē likumu un citu normatīvo aktu, kā arī starptautisko līgumu ievērošanu kultūras institūciju un kultūrizglītības iestāžu darbībā;
- veido valsts ārējo kultūrpolitiku – sagatavo un slēdz sadarbības līgumus ar citu valstu kultūras ministrijām, koordinē un vada minēto līgumu, kā arī atsevišķu valsts nozīmes kultūras apmaiņas projektu īstenošanu;
- veic citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

Kultūras ministrijas centrālā aparāta struktūra pārskata gadā

Kultūras ministrijas galvenie uzdevumi 2000.gadā

Saskaņā ar Ministru kabineta deklarāciju Kultūras ministrijai pārskata gadā tika noteikti šādi galvenie uzdevumi:

- iesniegt MK apstiprināšanai nacionālās programmas "Kultūra" apakšprogrammas;
- reorganizēt Latvijas Mākslas muzeju apvienību;
- izstrādāt likumprojektu "Par Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta realizāciju";
- izstrādāt Filmu nozares valsts pārvaldes koncepciju;
- izstrādāt priekšlikumus par Latvijas Nacionālās operas juridiskā statusa maiņu;
- stabilizēt Kultūrkapitāla fonda darbu, saskaņojot tā darbību ar valsts kultūrpolitiku;
- veikt profesionālo kultūrizglītības iestāžu informatizāciju;
- īstenot projektu "Kultūrpārvaldības informācijas sistēmas izveide";
- finansiāli atbalstīt divpusējās un daudzpusējās sadarbības projektus ar Eiropas valstīm un kultūras institūcijām:
  - nodrošināt projekta *Rīga 2001 – Eiropas kultūras mēnesis* sagatavošanu,
  - nodrošināt projekta *Baltijas valstu kultūras festivāls Ziemeļvalstīs* sagatavošanu 2001.gadā,
  - organizēt kampaņas *Eiropa-kopīgs mantojums* pasākumus Latvijā,
  - organizēt *Eiropas kultūras mantojuma dienas* Latvijā;
- realizēt starptautiskos tautas mākslas projektus:
  - Folkloras festivāls *Baltica 2000*,
  - *III Baltijas un Ziemeļvalstu dziesmu svētki*.

Ministrijas darbības rezultāti

Kultūrpolitikas departaments

Kultūrpolitikas departaments ir Kultūras ministrijas struktūrvienība, kas savas kompetences ietvaros ir atbildīga par valsts kultūrpolitikas izstrādāšanu, virzīšanu un pilnveidošanu, vadoties no kultūras saglabāšanas un attīstības interesēm, saskaņā ar valsts vispārējo politiku, ekonomisko virzību un Valdības deklarācijā noteiktajām prioritātēm.

Kultūrpolitikas departamenta struktūrā ietilpst Stratēģijas nodaļa, Informācijas un analīzes nodaļa un par atsevišķām kultūras nozarēm atbildīgie nozaru speciālisti un referenti.

Stratēģijas nodaļa savas kompetences ietvaros ir atbildīga par valsts kultūrpolitikas stratēģijas izstrādi un pilnveidošanu, balstoties uz reālās kultūrsituācijas analīzi. Tās galvenajos uzdevumos ietilpst arī priekšlikumu sagatavošana prioritāro virzienu izstrāde valsts kultūrpolitikā un nozares likumdošanas pilnveidošanai, piedalīšanās citu ministriju un valsts institūciju stratēģisko programmu, koncepciju un ziņojumu sagatavošanā jautājumos, kas skar kultūrpolitiku, kā arī informatīvu ziņojumu un pārskatu par valsts kultūrpolitiku sagatavošana Latvijas un ārvalstu institūcijām.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- līdzdalība Kultūras ministrijas un citu ministriju darba grupās stratēģisku dokumentu un programmu izstrādē un pilnveidošanā jautājumos, kas skar kultūrpolitikas jomu:
  - nacionālās programmas "Kultūra" pilnveidē,
  - valsts programmas "Sabiedrības integrācija Latvijā" izstrādē,
  - Latvijas Nacionālā attīstības plāna Stratēģiskā memoranda sagatavošanā,
  - valsts programmā "Vienādas iespējas visiem",
  - valsts programmā demogrāfiskās situācijas uzlabošanai;
- konkursu organizēšana:
  - Kultūras ministrijas stipendiju un prēmiju konkurss: lai veicinātu kultūras radošo procesu attīstību valstī, katru gadu tiek piešķirtas LR Kultūras ministrijas prēmijas un stipendijas kultūras un mākslas profesionāļiem un studentiem radošam vai studiju darbam (skat. 49. lpp);
  - konkurss periodiskajiem kultūras izdevumiem par valsts dotācijas piešķirumu (skat. 13. lpp.);

- konkurss profesionālajām radošajām organizācijām par dotācijas piešķirumu valstiski nozīmīgu funkciju veikšanai un valsts pārstāvniecībai starptautiskajā mērogā.
Pārskata gadā profesionālajām radošajām organizācijām tika piešķirta dotācija 16 612 Ls apmērā:
  - Rakstnieku savienībai - 3 340 Ls;
  - Komponistu savienībai - 1 192 Ls;
  - Mākslinieku savienībai - 4 200 Ls;
  - Teātra darbinieku savienībai - 1 200 Ls;
  - Dizaineru savienībai - 1 030 Ls;
  - Fotomākslinieku savienībai – 210 Ls;
  - Kinematogrāfistu savienībai - 890 Ls;
  - Radošo savienību padomei - 3 250 Ls;
  - Profesionālo fotogrāfu asociācijai - 345 Ls;
  - Latvijas Bibliotekāru biedrībai - 555 Ls.
- projekta *Eiropas kultūras mēnesis - Rīga 2001* sagatavošanas nodrošināšana:
  - saskaņā ar MK 13.06.2000. sēdes protokollēmumu (prot.Nr.27 27.§) Eiropas kultūras mēneša (EKM) organizēšanas funkcija deleģēta *Birojam 2000 un* izveidota EKM uzraudzības komisija,
  - 10.08.2000. MK iesniegts EKM koncepcijas un programmas projekts,
  - 12.09.2000. EKM norises programma izskatīta MK,
  - 26.09.2000. akceptēts valsts budžeta projekts 2001.gadam, paredzot līdzekļus KM apakšprogrammai “Eiropas Kultūras mēnesis 2001”,
  - 10.10.2000. MK akceptēti Grozījumi likumā “Par valsts budžetu 2000.gadam”, paredzot *Biroja 2000* ietaupītos līdzekļus no Eiropas rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) sanāksmes organizēšanas novirzīt KM apakšprogrammai “Eiropas Kultūras mēnesis 2001”,
  - sakarā ar *Biroja 2000* atteikšanos no EKM administrēšanas, 14.11.2000. nosūtīta informācija MK par norisēm EKM organizēšanā, piedāvājot turpmāk EKM organizēšanas administrēšanu pārņemt Kultūras ministrijai,
  - decembrī praktiski uzsākti EKM administrēšanas pasākumi, organizējot projektu konkursu u.c. ;
- diskusijas - Kultūrkapitāla fonda (KKF) darbības izvērtējums - organizēšana:
Lai uzlabotu KKF darbību un sekmētu tā ciešāku saikni ar valsts kultūrpolitiku, Kultūrkapitāla fonds un Kultūras ministrija, pieaicinot ministrijas pakļautībā esošās institūcijas, radošās savienības, kultūras un mākslas nozaru pārstāvjus, 2000.gada 6.decembrī sarīkoja diskusiju, kurā izvērtēja Kultūrkapitāla fonda līdzšinējo darbību valsts kultūrpolitikas kontekstā. Diskusijas laikā izteikto priekšlikumu apkopošanai un izvērtēšanai izveidoja darba grupu, kuras izstrādātie priekšlikumi tika iesniegti Kultūrkapitāla fonda padomē turpmākai rīcībai;
- Kultūras ministrijas 1999. gada publiskā pārskata sagatavošana.

Informācijas un analīzes nodaļa savas kompetences ietvaros ir atbildīga par informācijas apkopošanu, uzkrāšanu, sistematizēšanu un analīzi jautājumos, kas skar kultūrsituāciju un kultūras procesus valstī, seko programmu izstrādei un īstenošanai, kā arī piedalās likumu un citu normatīvo aktu projektu izstrādē, sniedz metodisko palīdzību valsts, pašvaldību, sabiedriskajām un citām kultūras institūcijām.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- pēctecīgas statistiskās informācijas datu bāzes veidošana: apkopoti un analizēti kultūras statistiskie rādītāji par 1999.gadu, noteikta dinamika un tendences, analizēti teātru, muzeju, kultūras/ tautas namu un bibliotēku darbības rādītāji;
- nacionālās programmas “Kultūra” apakšprogrammu precizēšana, sagatavošana izskatīšanai MK un prezentācijas materiālu izstrāde:
  - 18.01.2000. MK sēdē apstiprināta nacionālās programmas “Kultūra” struktūra un apakšprogrammu izklāsta principi,
  - 08.02.2000. MK sēdē apstiprināta apakšprogramma “Kultūras mantojums”,
  - 29.02.2000. MK sēdē apstiprinātas apakšprogrammas “Mūzika un deja”, “Tradicionālā kultūra un amatiermāksla”, “Muzeji”,
  - 05.12.2000. MK sēdē apstiprinātas apakšprogrammas “Literatūra” un “Bibliotēkas”;
- sadarbībā ar LR Centrālo statistikas pārvaldi izstrādātas un ieviestas jaunas veidlapas empīriskās informācijas vākšanai;
- KM pasūtīto zinātnisko pētījumu koordinēšana (skat. 43. lpp.);
- ārvalstu tehniskās palīdzības projektu koordinācija: gada laikā izskatīti un apstiprināti vairāk nekā simts tehniskās palīdzības projekti;
- sistemātiska KM darba plāna aktualizēšana: izstrādāta un ieviesta jauna KM darba plāna forma, kas aptver ministrijas centrālā aparāta un padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu galvenos uzdevumus un valdības deklarācijas rīcības programmas īstenošanai plānotos pasākumus. Ieviestais darba plāns ik mēnesi aktualizēts.

Atsevišķas kultūras jomas ministrijā pārzin nozaru speciālists vai referents, kas darbojas Kultūrpolitikas departamenta struktūrā.

Ministrijas kompetence **bibliotēku jomā** ir - organizēt bibliotēku darbību regulējošo normatīvo aktu projektu izstrādi, apkopot un analizēt informāciju par bibliotēku darba situāciju un procesiem valstī, sekot likumu un citu normatīvo aktu, kā arī starptautisko līgumu ievērošanai bibliotēku darba jomā, izstrādāt priekšlikumus valsts budžeta līdzekļu piešķiršanai bibliotēkām, sadarboties ar Kultūras ministrijas pārziņā esošajām bibliotēkām, Latvijas bibliotēku sabiedriskajām organizācijām un Latvijas Bibliotēku padomi, sniegt konsultatīvu palīdzību bibliotēkām un to dibinātājiem bibliotēku darba pārvaldes jautājumos.

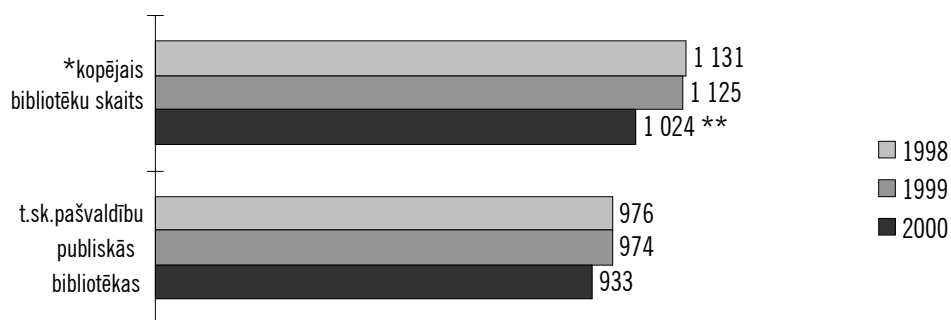
Kopš Bibliotēku likuma pieņemšanas 1998. gadā finansu trūkuma dēļ joprojām savu darbību nav uzsākusī šajā likumā paredzētā Bibliotēku pārvalde, kurai jāveic likumā noteiktās bibliotēku politikas izstrādes un realizācijas funkcijas. Pašlaik lielāko daļu no paredzētajām funkcijām savu iespēju robežās veic Kultūras ministrija.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

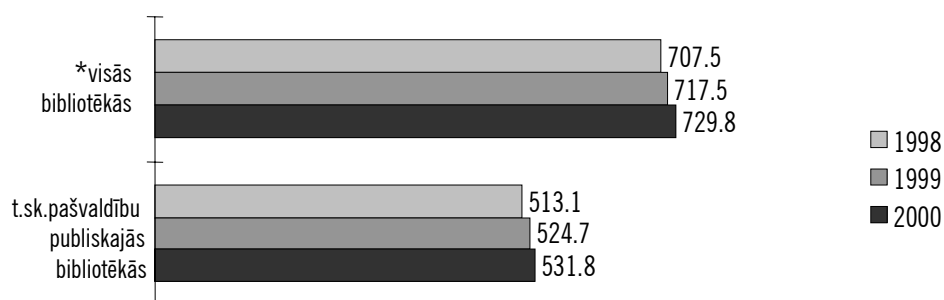
- Ministru kabinetā iesniegta un akceptēta nacionālās programmas “Kultūra” apakšprogramma “Bibliotēkas”, izstrādāti priekšlikumi dažādām valsts programmām (Sabiedrības integrācijas programma, Lauku attīstības programma, Nabadzības novēršanas programma, Vienādas iespējas visiem u.c.);
- Ministru kabinetam iesniegts likumprojekts “Par Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta realizāciju”, kas to akceptēja un iesniedza izskatīšanai Saeimā (20.04.2000.) Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekts tika prezentēts Eiropas valstu kultūras ministru kolokvijā Frankfurtē;

- turpinājās darbs pie Bibliotēku likumā paredzēto Ministru kabineta noteikumu izstrādes. Saskaņošanai citām ministrijām un Latvijas Pašvaldību savienībai tika iesniegti seši noteikumu projekti;
- iedibināta speciāla Kultūras ministrijas prēmija bibliotēku darbiniekiem (kopējais prēmiju fonds 2000 Ls), to saņēma 10 laureāti (skat. 49.lpp.);
- Kultūras ministrija finansēja pašvaldību bibliotēkāju apmācības kursus bibliotēku darbinieku tālākizglītības centrā (4000 Ls), un sniedza finansiālu atbalstu jaunu grāmatu iegādē pašvaldību publiskajām bibliotēkām (24 000 Ls);
- Ar Kultūrkapitāla fonda finansiālu atbalstu īstenoti vairāki bibliotēku projekti (par kopējo summu 29 543 Ls): piemēram, Latviešu grāmatas 475 gadu jubilejas pasākumi, bibliotēkās koncentrētā nacionālā kultūras mantojuma saglabāšana un digitalizācija, bibliotēkāju tālākizglītība, starptautiskā sadarbība, konferenču un semināru organizēšana un dažādi bibliotēku attīstības projekti;
- pēc Kultūras ministrijas pasūtījuma tika veikti pētījumi “Latvijas bibliotēku statistika Eiropas Savienības kontekstā” (2 000 Ls) un “Bibliotēku ekonomika – pakalpojumi, finansēšana un darbības efektivitāte” (4 900 Ls) (skat. 43.lpp).

Bibliotēku skaits

Lasītāju skaits (tūkstošos)

*izņemot vispārīgizglītojošo skolu, arodskolu un vidējo speciālo mācību iestāžu bibliotēkas.

** bibliotēku skaits statistiski precizēts. Kopskaitā nav ietvertas tās bibliotēkas, kuras gada laikā praktiski nav darbojušās.

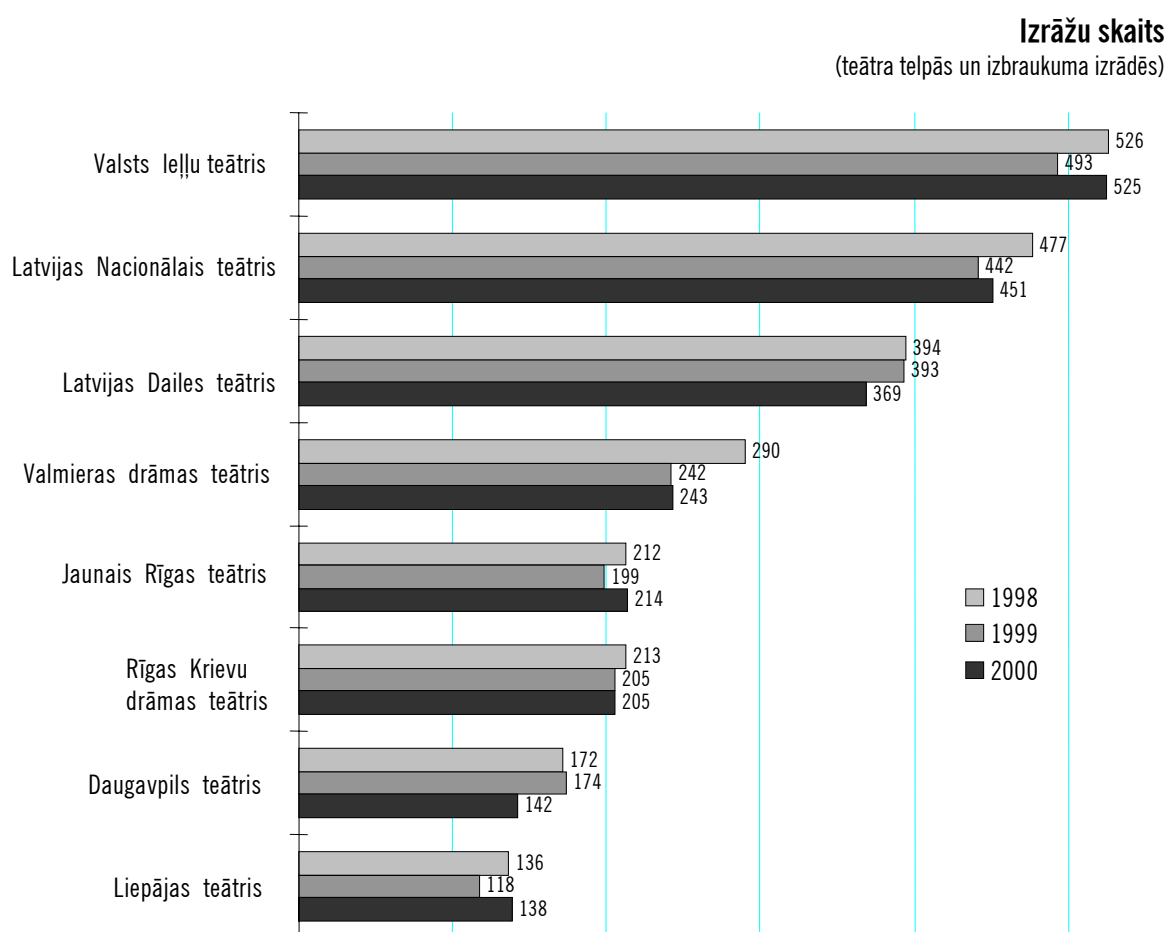
Pieejamākais un plašākais ir pašvaldību publisko bibliotēku tīkls, kurā, salīdzinot ar 1999. gadu, notikušas šādas izmaiņas:

- pašvaldību publisko bibliotēku skaits samazinājies par 15, kas galvenokārt noticis bibliotēku apvienošanas rezultātā,
- bibliotēku lietotāju skaits pieaudzis par 13,9 tūkst.,
- bibliotēku apmeklējumu skaits pieaudzis par 220 tūkst.,
- izsniegumu skaits pieaudzis par 300 tūkst.

Arvien vairāk bibliotēkās izmanto jaunās informācijas tehnoloģijas un elektroniskos informācijas nesējus. Piemēram, pašvaldību publiskajās bibliotēkās ir 404 datori, no kuriem 192 ir Interneta pieslēgums.

Ministrijas kompetence **teātra jomā** ir - piedalīties ar teātra sfēru saistīto likumdošanas aktu, konceptuālu, stratēģiski nozīmīgu dokumentu projektu un citu normatīvo dokumentu sagatavošanā, izstrādāt priekšlikumus valsts budžeta līdzekļu sadalei un kritēriju noteikšanai teātra jomā, piedalīties Kultūras ministrijas starptautisko sadarbības līgumu izstrādāšanā un pasākumu koordinēšanā, izstrādāt priekšlikumus teātra politikas un stratēģijas veidošanā, nodrošināt Latvijas Teātra padomes darbu, regulāri sekot teātra izrāžu mākslinieciskajam līmenim, sniegt konsultācijas, rekomendācijas teātra mākslas jautājumos.

2000.gads uzrāda visu teātra darbības procesu stabilizāciju.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- turpinājās darbs pie nacionālās programmas “Kultūra” apakšprogrammas “Teātris” izstrādes;
- tika izveidota un 2000.gada 2.jūnijā darbu uzsāka jauna konsultatīva struktūra – Latvijas Teātra padome, kurā darbojas 10 pārstāvji no dažādām teātra mākslas nozarēm. Pusgada laikā 6 sēdēs izskatīti aktuāli un principiāli svarīgi teātra dzīves jautājumi;
- uzsākts projekts “Latviešu oriģināldramaturģijas skate 2001”. Izstrādāts un noslēgts līgums starp Kultūras ministriju, Latvijas Dramaturģijas aģentūru un Latvijas Dramaturgu ģildi par funkciju sadali projekta realizācijā. Skates lugu atlases termiņš beidzās 2000.gada 1.decembrī, skatei pieteikti 80 latviešu oriģināldramaturģijas jauniestudējumi;
- turpinājās starptautiskais projekts “Teātra vadītāju apmācības programma”, kas vērsts uz Latvijas teātru vadītāju profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu. Semināra nodarbības notika visu 2000.gadu: martā - Cēsīs, maijā – Amsterdamā, septembrī un novembrī – Latvijas teātros;
- Latvijas profesionālo teātru atbalsta programmas ietvaros saņemtie 104 107 Ls izlietoti:
  - Latvijas Nacionālajā teātrī- ugunsdrošības sistēmas sakārtošanai – 2 787Ls,
  - Latvijas Dailes teātrī – ugunsdrošības sistēmas sakārtošanai - 18 527 Ls,
  - Rīgas Krievu drāmas teātrī – ugunsdrošības sistēmas rekonstrukcijai – 35 297 Ls,
  - Daugavpils teātrī – skaņu aparatūras iegādei un ugunsdrošības sistēmas sakārtošanai - 7 196 Ls,
  - Valsts leļļu teātrī- griestu remontam - 1 500 Ls,
  - Valmieras drāmas teātrī – ugunsdrošības sistēmas ierīkošanai - 26 000 Ls,
  - Liepājas teātrī – tehniskajam aprīkojumam - 7 000 Ls,
  - Jaunajā Rīgas teātrī – ugunsdrošības sistēmas sakārtošanai - 12 800 Ls;
- Latvijas profesionālo teātru ikgadējai skatei “Spēlmaņu nakts” piešķirti 15 000 Ls no KKF līdzekļiem skates balvu fondam. Projektu konkursu 1.,2. un 3.kārtā piešķirti līdzekļi skates žūrijas komisijas darba apmaksai;
- sniegts atbalsts Latvijas teātru braucieniem uz starptautiskiem festivāliem un sadarbības projektiem: 1000 Ls piešķirti Rīgas Krievu drāmas teātra braucienam uz Sankt-Pēterburgu; 400Ls piešķirti Jaunā Rīgas teātra un Latvijas Jaunā teātra institūta kopējam projektam ar ārzemju producentiem – uzveduma “*Hotel Europa*” realizācijai Berlīnē.

Ministrijas kompetence **grāmatniecības jomā** ir - veidot saikni ar izdevniecībām un radošajām savienībām, piedalīties ar nozari saistīto likumdošanas aktu, konceptuālu, stratēģiski nozīmīgu dokumentu projektu un citu normatīvo dokumentu sagatavošanā, izstrādāt priekšlikumus grāmatniecības politikas un stratēģijas veidošanai, nodrošināt Grāmatniecības padomes darbu.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- Ministru kabinetā iesniegta un apstiprināta nacionālās programmas “Kultūra” apakšprogramma “Literatūra”;
- atzīmējot pirmās latviešu grāmatas iznākšanas 475. gadadienu, pēc Grāmatniecības padomes ierosinājuma Ministru kabinets 2000.gadu pasludināja par Grāmatu gadu.
Grāmatu gada mērķi:
  - rosināt sabiedrību apzināt kultūras mantojumu,
  - celt godā grāmatu un lasīšanu,
  - nostiprināt latviešu valodu,
  - veidot grāmatām un lasīšanai labvēlīgu vidi un attieksmi – īpaši jaunatnes vidū,
  - stiprināt sabiedrībā uzskatu, ka grāmata ir pirmās nepieciešamības gara maize.

- Latvijas Nacionālā bibliotēka, iesaistot arī citas kultūras institūcijas, izstrādāja plašu jubilejas pasākumu programmu gada garumā visā Latvijā. Notika grāmatniecības semināri, konferences, tikšanās ar autoriem, jauno grāmatu prezentācijas, kā arī grāmatu izstādes, diskusiju klubi u.c. pasākumi;
- atbalstot periodiskos kultūras izdevumus, 2000.gadā konkursa kārtībā valsts dotācijas piešķirtas šādiem izdevumiem :
    - žurnālam “Daugava” – 3 000 Ls,
    - literatūras mēnešrakstam “Karogs” – 14 146 Ls,
    - vizuālo mākslu žurnālam “Studija” – 9 000 Ls,
    - žurnālam “Māksla +” – 14 000 Ls,
    - žurnālam “Kentaurs XXI” – 3 500 Ls,
    - žurnālam “Teātra Vēstnesis” – 5 000 Ls,
    - laikrakstam “Literatūra un Māksla Latvijā” – 9 000 Ls,
    - laikraksta “Izglītība un Kultūra” pielikumam “Kultūras telpa un laiks”- 1 500 Ls;
  - atbalstīti vairāki valstiski nozīmīgi pasākumi:
    - projekts “Literatūras ekspresis Eiropa 2000” (valsts dotācija - 10 000 Ls), kurā piedalījās 43 Eiropas valstu 107 autori un tulkotāji. Latviju projektā pārstāvēja A.Aizpuriete, R.Dobrovenskis, M.Čaklais,
    - konkurss “Gada skaistākā grāmata”, kuru organizē Grāmatizdevēju asociācija un kurš pamazām ar Kultūras ministrijas, Rīgas domes, Kultūrkapitāla fonda un Latvijas Rakstnieku savienības atbalstu veidojas par nozīmīgu kultūras pasākumu, kas interesē ne tikai profesionāļus, bet arī visplašāko sabiedrību, veicina interesi par grāmatām un lasīšanu,
    - 3.Rīgas grāmatu svētki, kuri pulcēja ap 11 000 interesentu;
  - valsts finansējums 21 948 Ls apjomā piešķirts Braila raksta literatūras, kas nav mācību literatūra, izdošanai. Konkursa kārtībā darba izpildes tiesības ieguva apgāds “Zvaigzne ABC”, izdodot 7 darbus (latviešu literatūra, bērnu literatūra, tulkojumi, uzzīņu literatūra);
  - sadarbībā ar Eiropas Padomi, piedaloties EP programmas “ Grāmatas un arhīvi” projektā “Valdības mīl grāmatas”, tika organizēta Eiropas Padomes eksperta G.Bogutas vizīte Latvijā. Latvijas grāmatniecības politikas prezentācija notika Frankfurtē starptautiskā grāmatu tirgus ietvaros 2000. gada oktobrī. Gatavojoties šim pasākumam, KM sagatavoja un publicēja izdevumu angļu valodā “Books in Latvia”, kurš sniedz plašu un daudzpusīgu informāciju par latviešu rakstniecību, izdevējdarbību, grāmatu izplatību un bibliotēku sistēmu Latvijā.

Ministrijas kompetence **vizuālās mākslas jomā** ir - pārzināt vizuālās mākslas jautājumus valstī, piedalīties ar vizuālo mākslu jomu saistītu likumdošanas aktu un citu normatīvo dokumentu projektu izstrādē, sniegt priekšlikumus politikas un stratēģijas veidošanai vizuālo mākslu jomā, izstrādāt priekšlikumus valsts budžeta līdzekļu piešķiršanai nozarei, apkopot un analizēt informāciju par aktuālajiem mākslas procesiem, infrastruktūru un citiem nozarei saistošiem jautājumiem, nodrošināt sadarbību starp Kultūras ministriju un pašvaldībām vizuālās mākslas jautājumos, piedalīties Kultūras ministrijas starptautiskās sadarbības līgumu izstrādē un sadarbības koordinēšanā.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- 2000.gada 18. maijā Kultūras ministrija (saskaņā ar MK rīkojumu nr.478), Rīgas dome (saskaņā ar Rīgas domes lēmumu nr. 8052) un Sorosa Fonds- Latvija parakstīja Latvijas Laikmetīgās mākslas centra dibināšanas dokumentus.
Tika veikta BO SIA *Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs* (LLMC) reģistrācija.

Katra dibinātāja finansējums infrastruktūras darbības nodrošinājumam – 20 000 Ls.

LLMC galvenais uzdevums ir nodrošināt laikmetīgās mākslas procesu nepārtrauktību un integrāciju starptautiskā aprītē.

LLMC galvenie darbības virzieni ir:

- starptautisko un lokālo mākslas projektu organizēšana un koordinēšana (katru gadu tiek organizēti vairāki liela apjoma projekti, kā arī nodrošināta Latvijas mākslinieku līdzdalība ap 10 starptautiskos mākslas pasākumos, tostarp Starptautiskajā Venēcijas mūsdienu mākslas biennālē u.c.),
  - informācijas sagatavošana un izplatīšana, datu bāzes veidošana un papildināšana par Latvijas māksliniekiem,
  - bibliotēkas un videotēkas veidošana,
  - vizuālās mākslas procesu kopainas izpēte, analīze,
  - Latvijas laikmetīgās mākslas muzeja koncepcijas izstrāde;
  - tika turpināts darbs pie nacionālās programmas “Kultūra” apakšprogrammas “Vizuālā māksla” izstrādes;
  - organizatoriski un finansiāli atbalstīti vairāki nozīmīgi projekti:
    - 49. Starptautiskā Venēcijas mūsdienu mākslas biennāle – 3 081 Ls;
- Starptautisku sadarbības programmu ietvaros:
- “Skulmju dzimta. XX gadsimta māksla Latvijā” – Rīgas galerijas un Valsts Mākslas muzeja organizēta izstāde Valsts Treťjakova galerijā Maskavā – 3 587 Ls,
  - “Vilhelms Purvītis” - Rīgas galerijas un Valsts Mākslas muzeja organizēta izstāde Valsts Treťjakova galerijā Maskavā – 3 047 Ls,
  - “Latvijas tekstilmāksla” – Kultūras ministrijas un Latvijas Tekstilmākslas asociācijas organizēta izstāde Pekinas Starptautiskajā izstāžu centrā Ķīnā - 989 Ls;
- Starptautiskā projekta *ARS BALTICA* ietvaros:
- Latvijas lektoru līdzdalība starptautiskajā seminārā “Māksla veselības iestādēs”, Oulu, Somijā – 495 Ls,
  - Latvijas mākslinieku kataloga sagatavošana un darbu transportēšana starptautiskajai jauno mākslinieku izstādei Viļņā – 900 Ls,
  - ar KKF atbalstu tika sagatavota Latvijas mākslinieku grafikas darbu kolekcija un kataloga materiāli, iekārtota ekspozīcija starptautiskajai grafikas biennālei “Kaļiņingrada – Kēnigsberga 2000”, Kaļiņingradā.

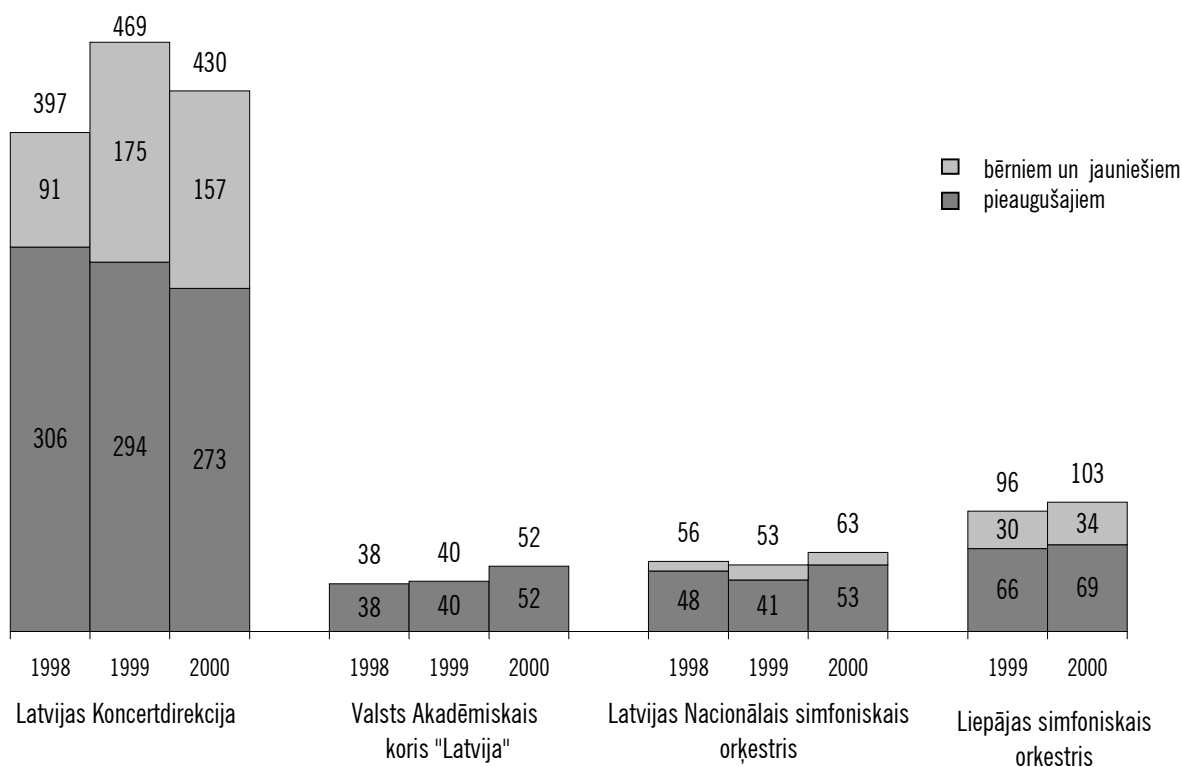
Ministrijas kompetence **mūzikas jomā** ir - izstrādāt priekšlikumus valsts kultūrpolitikas stratēģijai mūzikas nozarē, piedalīties ar mūzikas nozari saistītu konceptuālu projektu, tiesību un normatīvo aktu projektu izstrādē un pilnveidošanā, pārzināt Kultūras ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo mūzikas institūciju darbību, izstrādāt priekšlikumus valsts budžeta līdzekļu piešķiršanai mūzikas nozarei, sadarboties ar starptautiskajām mūzikas institūcijām, izstrādāt priekšlikumus Kultūras ministrijas starptautiskās sadarbības līgumu sagatavošanai.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- Ministru kabinetā iesniegta un akceptēta nacionālās programmas “Kultūra” apakšprogramma “Mūzika un deja”, izstrādāti priekšlikumi citu ministriju veidotajām valsts programmām (Sabiedrības integrācijas programma, Latvijas Lauku attīstības programma, Nabadzības novēršanas programma u.c.);

- turpināts 1999.gadā aizsāktais darbs pie Latvijas Nacionālās operas darbības uzlabošanas. 2000.gadā izskatīšanai Ministru kabinetā iesniegts konceptuāls dokuments "Par Latvijas Nacionālo operu", kurā tika piedāvāti vairāki Latvijas Nacionālās operas juridiskā statusa maiņas varianti. Ministru kabinets akceptēja to, saskaņā ar kuru Kultūras ministrijai tika uzdots pārveidot Operu par nacionālas nozīmes kultūras institūciju un izstrādāt īpašu likumu par Latvijas Nacionālo operu, kā to nosaka Kultūras institūciju likums. Ar kultūras ministres rīkojumu 2000.gada 26.septembrī ministrijas darba grupa uzsāka darbu pie likumprojekta izstrādes;
- turpināta 1998.gadā uzsāktā mērķprogramma "Kamermūzika", kuras uzdevums ir veicināt kamermūzikas žanra attīstību – profesionālo māksliniecisko kolektīvu un individuālo atskaņotājmākslinieku kvalitatīvu koncertdarbību Rīgā un novados. 2000.gadā darbu uzsācis jauns mērķprogrammas "Kamermūzika" padomes sastāvs – Gints Kārklīšs, Arnolds Klotiņš, Uldis Lipskis, Jānis Maļeckis, Vilnis Pelnēns, Pēteris Plakidis, Gunta Sproģe, Agne Stepīna un Dace Vilsons. 2000.gadā konkursa kārtībā atbalstīti projekti par 40 000 Ls. Mērķprogrammas ietvaros notikuši 140 koncerti, to skaitā 107 novados un 33 Rīgā;
- 2000.gadā kultūras ministres apstiprināta ekspertu grupa izvērtēja komponistu jaunradei piešķirto valsts budžeta līdzekļu sadales principus un nolēma, ka turpmāk līdzekļi komponistu jaunradei tiks piešķirti pēc pasūtījuma principa, katru gadu nosakot pasūtīto skaņdarbu žanru. Ekspertu grupa izstrādāja vienreizējās autoratlīdzības likmes par pasūtīto skaņdarbu pirmā publiskā izpildījuma tiesībām. Valsts īpašumā tika iegādātas 15 latviešu komponistu partitūras par kopējo summu – 4 558 Ls.

Kultūras ministrijas un pašvaldību pārziņā esošo profesionālo mūzikas kolektīvu rīkto koncerti 2000.gadā

Reģionālās attīstības departaments

Reģionālās attīstības departaments realizē valsts kultūrpolitiku pilsētās un rajonos, analizē kultūrprocesu norisi un prognozē to tālāku attīstību reģionu teritorijās, uztur saikni ar pašvaldībām, kurām valsts ir deleģējusi atbildību par lēmumu pieņemšanu vietējās kultūras un kultūrizglītības infrastruktūras uzturēšanā, lokālu kultūras programmu īstenošanā. Departamenta galvenais uzdevums ir izstrādāt, īstenot un koordinēt valsts kultūrpolitiku un stratēģiju reģionos, nodrošināt kultūras procesa nepārtrauktību visā Latvijas teritorijā.

Departamentā ietilpst departamenta direktore un galvenie valsts inspektori.

Galvenie valsts inspektori nodrošina saikni starp Kultūras ministriju ar pašvaldībām, īstenojot valsts kultūrpolitiku Latvijas reģionos.

Galvenie valsts inspektori:

- darbojas plānošanas reģionu kultūras padomēs un izstrādā reģionu kultūras attīstības programmas, kurās reģionālajā līmenī attīsta nacionālajā programmā "Kultūra" noteiktos uzdevumus un mērķus;
- tiek iesaistīti citu ministriju un valsts pārvaldes institūciju organizētajās darba grupās un komisijās, kas izstrādā likumprojektus un konceptuālus dokumentus, kuri saistīti ar Kultūras ministrijas kompetencē esošiem jautājumiem reģionālajā attīstībā;
- uzkrāj un analizē informāciju par kultūras procesiem viņu atbilstīgajās administratīvajās teritorijās un prognozē procesu tālāku attīstību;
- pārzin kultūras un mākslas jaunrades procesus, kultūrizglītības jomu, amatieru kolektīvu un mākslinieku radošo darbību un profesionālās mākslas pieejamību novados, īstenojot Kultūras ministrijas izstrādātās 8 mērķprogrammas Latvijas Lauku attīstības programmas ietvaros;
- nodrošina tautas mākslas kolektīviem piešķirtās valsts budžeta mērķdotācijas mērķtiecīgu sadali, izlietojumu un kontroli, piedalās pašvaldību mūzikas un mākslas skolu pārraudzībā;
- kontrolē likumu un citu normatīvo aktu ievērošanu pašvaldību kultūras iestādēs;
- kontrolē reģionālo un pašvaldību kultūras dienestu veidošanos.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- nodrošināta cieša sadarbība starp Kultūras ministriju un pašvaldībām;
- izveidotas plānošanas reģionu galveno valsts inspektoru kultūras padomes;
- organizēts valsts pasūtījums par zinātnisko pētījumu izstrādi: "Kultūras decentralizācija, sociālo procesu analīze un to ietekme uz kultūras nozares attīstību novados" un "Atsevišķu sabiedrības grupu attieksme pret dažādu iespējamo kultūras decentralizācijas mehānismu izmantošanu Latvijā" (skat. 43.lpp), kas īstenoti sadarbībā ar *Baltijas Datu namu*;
- aktualizētas un turpinātas īstenot Latvijas Lauku attīstības programmas Kultūras ministrijas mērķprogrammas:
  - Lauku kultūras infrastruktūras tehniskā nodrošinājuma programma,
  - Lauku bibliotēku attīstības programma,
  - Muzeji,
  - Kultūrizglītība,
  - Profesionālās teātra mākslas pieejamības programma,
  - Profesionālās vizuālās mākslas pieejamības programma,
  - Profesionālās mūzikas pieejamības programma,
  - Mērķprogramma "Dziesmu svētki";
- apkopota informācija kultūras pasākumu kalendāram "Kultūras norises Latvijā 2000";

- organizēti 3 starptautiski semināri par reģionālās kultūras attīstību:
  - seminārs “Kultūras procesi un to virzība mūsdienu apstākļos” (25.03.-01.10.2000),
  - kultūras inspektoru starptautiskais seminārs Igaunijā “Kultūrmenedžmenta loma reģionālās kultūras attīstībā” (29.05.-03.06.2000),
  - galveno valsts inspektoru mācību brauciens “Reģionālās kultūras attīstība Lielbritānijā” (24.04.-04.05.2000);
- īstenoti valsts nozīmes kultūras projekti pašvaldībās:
  - starptautiskais folkloras festivāls “Baltica 2000” ,
  - “Pūtēju orķestru festivāls” Alūksnē (02.-03.06.2000),
  - “Tautas prasmes svētki” Brāļu Jurjānu muzejā *Meņģeļos*.

Finansu un ekonomikas departaments

Finansu un ekonomikas departaments risina jautājumus, kas saistīti ar ministrijas budžeta plānošanu, finansu resursu analīzi un to apkalpošanu, kontrolē, kā tiek izmantotas valsts budžeta investīcijas, un sagatavo priekšlikumus valsts budžetam, atbilstoši ministrijas izstrādātajai stratēģijai un projektiem.

Finansu un ekonomikas departamenta struktūrā ir Finansu un budžeta plānošanas nodaļa un Grāmatvedības uzskaites un atskaites nodaļa.

Finansu un budžeta plānošanas nodaļa savas kompetences ietvaros ir atbildīga par finansu un budžeta plānošanu, valsts budžeta līdzekļu mērķtiecīgu izlietojumu.

Grāmatvedības uzskaites un atskaites nodaļa organizē un kārtu grāmatvedības uzskaiti saskaņā ar likumu “Par grāmatvedību”, normatīvajiem aktiem un instrukcijām.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- noteiktajos termiņos sagatavots un Ministru kabinetā akceptēts Kultūras ministrijas valsts budžeta projekts 2001.gadam, sagatavoti un Ministru kabinetā akceptēti Grozījumi likumā “Par valsts budžetu 2000.gadam”;
- nodrošināta iestāžu, budžeta apakšprogrammu un programmu izdevumu tāmju un finansēšanas plānu sastādīšana un to precizēšana pēc Grozījumiem likumā “Par valsts budžetu 2000.gadam”;
- veikta rezultatīvo rādītāju plānošana, precizēšana un izpildes pārbaude;
- veikta valsts pamatbudžeta un speciālā budžeta plānoto ieņēmumu un izdevumu ikmēneša izpildes analīze;
- nodrošināta mērķdotācijas aprēķināšana un piešķiršana pašvaldību mūzikas un mākslas skolām un pašvaldību tautas mākslas kolektīvu vadītājiem;
- sagatavoti finansējuma līgumi par valsts pārvaldes pasūtītajiem zinātniskajiem pētījumiem, projektiem, programmām, pasākumiem un nodrošināta to finansēšana un līgumsaistību izpildes pārbaude.

Ārvalstu sakaru nodaļa

Ārvalstu sakaru nodaļa ir patstāvīga Kultūras ministrijas struktūrvienība, kas savas kompetences ietvaros sadarbojas ar Ārlietu ministrijas struktūrvienībām, diplomātiskajiem dienestiem, dažādu līmeņu valstiskajām un sabiedriskajām institūcijām, Kultūras ministrijas departamentiem un nodaļām, citu valstu Kultūras ministriju struktūrvienībām un starptautiskajām organizācijām, piedaloties valsts ārējās kultūrpolitikas veidošanā un īstenošanā.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- sagatavota parakstīšanai "Latvijas, Igaunijas un Lietuvas kultūras ministriju sadarbības programma 2001.-2002. gadam";
- sagatavota parakstīšanai "Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un Krievijas Federācijas Kultūras ministrijas sadarbības programma 2001.-2003. gadam";
- sagatavoti un koordinēti kultūras ministres K.Pētersones ārvalstu komandējumi un vizītes:
  - izstādes "Skulmju dzimta. XX gadsimta mākslā Latvijā" atklāšana Valsts Tretjakova galerijā Maskavā, Krievijā (01.-02.03),
  - Eiropas Padomes rīkotā 6. Eiropas kultūras ministru konference "Par masu mediju politiku" Krakovā, Polijā (15.-16.06),
  - Pasaules kultūras konference Versajā, Francijā (16.-18.06),
  - oficiālā delegācijā EXPO 2000 Hannoverē Latvijas dienu ietvaros, Vācijā (29.06-02.07),
  - Ziemeļu Ministru padomes rīkotā konference "Ziemeļu vērtības un ziemeļu identitāte" Kopenhāgenā, Dānijā (24.-25.08),
  - Darba vizīte Zviedrijā (04.-05.09),
  - 3. starptautiskā par kultūrpolitiku atbildīgo ministru konference Santorīni, Grieķijā (26.-29.09);
- sagatavotas kultūras ministres K. Pētersones tikšanās ar:
  - Bīvās un Hanzas pilsētas Hamburgas Senāta prezidenti dr. Doroteju Štāpelfeldi (7.09),
  - Kanādas Parlamenta deputāti Sarmīti Bulti (13.09);
- sagatavotas un koordinētas ārvalstu kultūras ministriju delegāciju vizītes Latvijā:
  - Valonijas reģiona (Beļģija) Ārējo attiecību ģenerāldirektora Filipa Suinena vizīte (maijā),
  - Somijas Izglītības un zinātnes ministrijas delegācijas vizīte (septembrī),
  - Lielbritānijas kultūras ministra Alana Hovarda vizīte (07.-09.10.2000);
- sagatavota un nodrošināta Latvijas Kultūras ministrijas līdzdalība *Baltijas Ministru padomes Kultūras komitejas* darba sēdēs (Tallinā 2000. gada martā un jūnijā), kā arī koordinēta pieņemto lēmumu izpilde;
- koordinēti *Baltijas valstu kultūras festivāla Ziemeļvalstīs* (2001.g.) sagatavošanas darbi.

Autortiesību un blakustiesību nodaļa

Autortiesību un blakustiesību nodaļa ir izveidota un darbojas kopš 2000.gada 3.janvāra. Savas kompetences ietvaros un noteiktajā kārtībā nodaļa veic šādas funkcijas: izstrādā tiesību aktu projektus, veic stratēģisko plānošanu, saskaņā ar "Autortiesību likuma" 67.pantu organizē mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju uzraudzību valsts līmenī, koordinē attiecības starp ministrijām un institūcijām autortiesību un blakustiesību jautājumos, sadarbojas ar valstiskām un nevalstiskām organizācijām starptautiskā līmenī, informē un izglīto sabiedrību par autortiesību un blakustiesību jautājumiem, kā arī uzkrāj un analizē informāciju par autortiesību un blakustiesību situāciju un uzraudzību valstī.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- 2000.gada 6.aprīlī Saeimā pieņemts jauns "Autortiesību likums", pie kura darbs aizsākās jau 1997.gadā. Likums ir saskaņots ES direktīvām autortiesību un blakustiesību jomā, kā arī ar Latvijai saistošiem starptautiskiem līgumiem;
- uzsākts darbs pie divu jaunu Ministru kabineta noteikumu projektu izstrādes - "Nesēja atlīdzības lieluma noteikšanas, iekasēšanas, sadales un izmaksāšanas kārtība" (saskaņā ar "Autortiesību likuma" 34.pantu), kas ir iesniegts Ministru kabinetā, un "Atlīdzība par darbu reprogrāfisku reproducēšanu" (saskaņā ar "Autortiesību likuma" 35.pantu). Saskaņā ar darba grupas lēmumu ir jāveic izpēte, kas ļautu noteikt atlīdzības tarifu lielumu un izmantotāju grupas, kurām jāmaksā par darbu reproducēšanas pakalpojuma sniegšanu. Tā kā izpētei nepieciešamie līdzekļi būs pieejami tikai 2001.gada sākumā un ir paredzēts, ka izpēte ilgs 3 mēnešus, tad noteikumu tālāka izstrāde ir atlikta līdz izpētes rezultātu saņemšanai;
- decembrī nodaļa beidza darbu pie Kultūras ministrijai veicamo pasākumu plāna izstrādes autortiesību un blakustiesību aizsardzības nodrošināšanā 2001.-2002.gadam. Šis pasākumu plāns tika izstrādāts "Intelektuālā īpašuma attīstības un tā aizsardzības nodrošināšanas stratēģiskās attīstības programmas 2001.-2005.gadam" (sagatavojusi Patentu valde) ietvaros. Gan stratēģiskā programma, gan KM veicamo pasākumu plāns ir iesniegti apstiprināšanai Ministru kabinetā;
- 4.jūlijā tika parakstīts nodomu protokols starp Kultūras ministriju un Latvijas Mūzikas producentu apvienība (LaMPA) par sadarbību pirātisma apkarošanā;
- 27.septembrī notika nodaļas organizēts seminārs raidorganizācijām un citiem interesentiem par izpildītāju un fonogrammu producentu tiesībām, kurā lasīt lekciju tika uzaicināts arī Zviedrijas izpildītāju organizācijas SAMI direktors;
- nodaļa organizēja "apaļā galda" sanāksmes - diskusijas, kurās piedalījās pārstāvji gan no autortiesību un blakustiesību aizsardzībā iesaistītajām institūcijām, gan no nevalstiskajām organizācijām.

lekšējā audita nodaļa

Kultūras ministrijas iekšējā audita sistēmas veidošana tika uzsākta 2000.gada sākumā. Saskaņā ar Kultūras ministrijas 2000.gada 20.janvāra rīkojumu nr.17. uz likvidētās Kultūras ministrijas Revīzijas nodaļas bāzes tika izveidota (2000.gada 21.februārī) Kultūras ministrijas **iekšējā audita nodaļa** ar 2 štata vienībām.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- uzsākta vienotas KM iekšējā audita sistēmas izveide (ministrija + padotības iestādes). Ņemot vērā ierobežotos cilvēkresursus, tika pieņemts lēmums, ka lekšējā audita nodaļa pašreizējā posmā uzņemas veikt KM centrālā aparāta (ministrijas) iekšējās kontroles sistēmas auditēšanu un risināt jautājumus, kas saistīti ar KM vienotas iekšējā audita sistēmas izveidošanu;
- izveidoti patstāvīgi iekšējā audita dienesti divās KM padotības iestādēs - Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā un Latvijas Nacionālajā operā;
- lekšējā audita nodaļa veikusi KM kontroles sistēmu un apakšsistēmu identifikāciju, kā arī risku novērtējumu un uz to bāzes izstrādāts KM iekšējā audita stratēģiskais plāns 2000. – 2004.gadiem;
- lekšējā audita nodaļa ir izanalizējusi, novērtējusi un pārbaudījusi ministrijas iekšējās kontroles sistēmu (apakšsistēmas), atbilstoši KM iekšējā audita stratēģiskajam plānam;
- veikti 4 vadības kontroles apakšsistēmu (*“Telekomunikāciju un Interneta izmantošanas kārtība un kontrole”*; *“Dokumentu aprites sistēma, dokumentu apstrāde, izpildes termiņu kontrole, sagatavoto dokumentu kontrole”*; *“Nozares kompetencē esošo likumdošanas aktu projektu izstrāde un ekspertīze”*; *“Kultūras ministrijas darbību reglamentējošo dokumentu izstrāde un ieviešana”*) auditi, kā rezultātā valsts sekretāram sniegtas 17 rekomendācijas iekšējās kontroles sistēmas uzlabošanai;
- neraugoties uz to, ka 2000.gadā tika mainīti auditu izpildes termiņi un apjomi, kopumā gada auditu plāns netika mainīts un tas izpildīts pilnā apjomā.

Sadarbība ar Eiropas Padomi

Eiropas Padomes Kultūras sadarbības padomē un EP Kultūras komitejā Latviju pārstāv Kultūras ministrijas Eiropas Padomes koordinatore Antra Torgāne.

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītājs Juris Dambis 2000.gadā darbojās Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejas priekšsēdētāja amatā.

Sadarbībā ar Eiropas Padomi pārskata gadā:

- sagatavota Latvijas dalība Baltijas valstu kultūrpolitikas konferencē “Jauni kultūrpolitikas uzdevumi Baltijas valstīs”, kura notika Tallinā 2000.gada oktobrī. No katras valsts piedalījās 35 cilvēku delegācija, un trijās dienās tika apspriesti šādi jautājumi:
  - kultūras jomas likumdošana Baltijas valstīs salīdzinošā aspektā,
  - kultūras finansēšana un kultūras loma tautsaimniecības attīstībā,
  - radošās personības statuss jaunajā gadsimtā, Eiropas kultūras tirgus.Gatavojoties šai konferencē, tika apkopoti un angļu valodā izdoti Latvijā spēkā esošie likumdošanas akti kultūras jomā “Culture Legislation”. Turpmāk šādas Baltijas valstu kultūrpolitikas konferences ar Eiropas Padomes atbalstu nolemts rīkot ik pa diviem gadiem. Nākamā konference paredzēta Viļņā;

- piedaloties programmas “Grāmatas un arhīvi” projektā “Valdības mīl grāmatas”, tika organizēta EP eksperta G.Bogutas vizīte Latvijā. Eksperts tikās ar Latvijas politiķiem, finansistiem, izdevējiem, rakstniekiem, bibliotekāriem, grāmatu tirgotājiem, elektroniskās izdevējdarbības pārstāvjiem u.c. ar grāmatniecību saistītiem cilvēkiem, iepazinās ar situāciju nozarē un sagatavoja atzinumu par situāciju Latvijas grāmatniecībā ar rekomendācijām stāvokļa uzlabošanai. Latvijas grāmatniecības politikas prezentācija notika Frankfurtē starptautiskā grāmatu tirgus ietvaros 2000.gada oktobrī. Gatavojoties tai, KM sagatavoja un izdeva angļu valodā informatīvu izdevumu “Books in Latvia”.

Kultūras mantojuma jomā plašu sadarbību ar Eiropas Padomi īsteno Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija :

- ar Eiropas Padomes Kultūras mantojuma departamentu un tā speciālistiem turpināta kopīgi aizsākto projektu realizācija :
  - “Abavas ieleja”,
  - “Amatu apmācība”,
  - “Daugavas ieleja”,
  - “Likumdošanas pilnveidošana kultūras mantojuma jomā”,
  - “ Rīgas vēsturiskā centra saglabāšana un attīstība”;
- sadarbībā ar Eiropas Padomi maijā Rīgā notika seminārs “Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības plānošana”, kura laikā pieņēma rezolūciju;
- sadarbībā ar Eiropas Padomi no 1999.gada septembra līdz 2000.gada novembrim notika kampaņa “Eiropa – kopīgs mantojums”. Kampaņas laikā 2000.gadā rīkoti pasākumi:
  - Latvijas amatieru un profesionālo fotogrāfu piedalīšanās starptautiskā fotokonkursā “Eiropa – kopīgs mantojums”,
  - konkurss par nacionālo godalgu Eiropas Padomes kultūrvēsturiskās ainavas godalgas programmas ietvaros un uzvarētāju izvirzīšana Eiropas Padomes kultūrvēsturiskās ainavas godalgai,
  - seminārs “Rīgas vēsturiskā centra saglabāšana un attīstība”,
  - konkurss “Koka būves Latvijā”,
  - Eiropas Kultūras mantojuma dienas Latvijā “Eiropa - kopīgs mantojums. Latvijas lauku kultūrvēsturiskā ainava”,
  - Latvijas bērnu zīmējumu konkurss “Uzzīmē skaistāko ainavu!”,
  - kampaņas “Eiropa - kopīgs mantojums” oficiālā noslēguma ceremonija Latvijā (piedalījās Eiropas Padomes un 41 valsts pārstāvji).

Integrācija Eiropas Savienībā

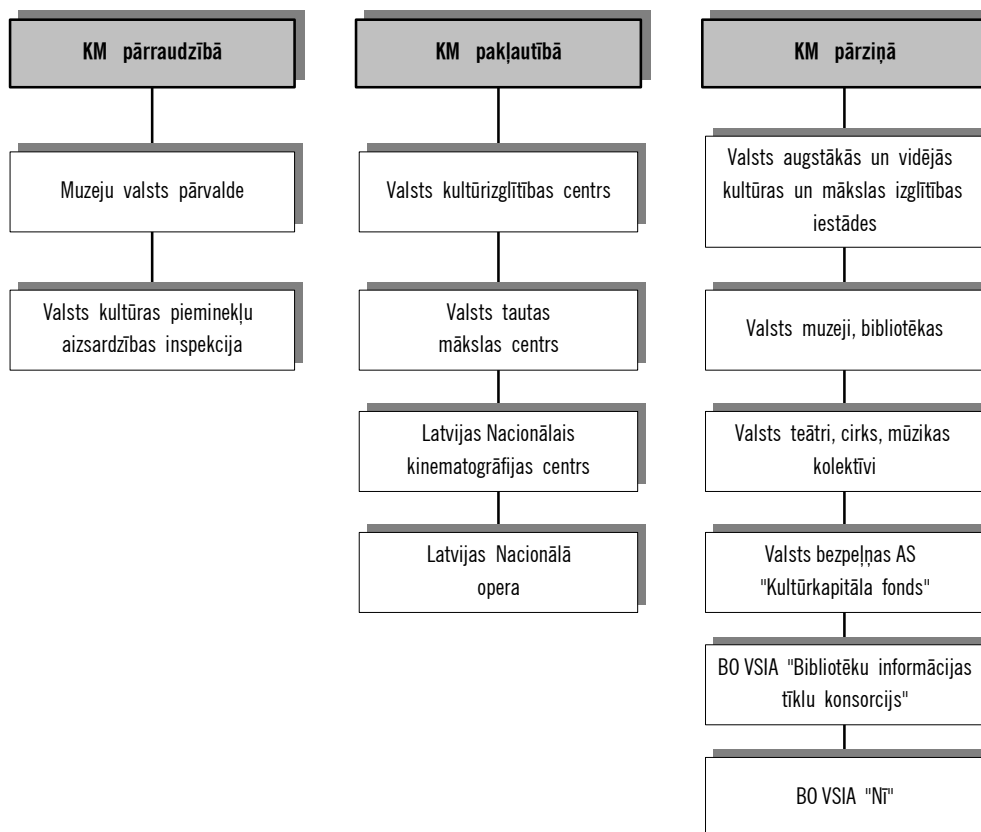
Eiropas Savienības kultūrpolitika sakrīt ar Latvijas interesēm kopējā kultūras mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā. Kultūrapmaiņa un sadarbība Eiropas Savienībā aptver dažādas kultūras jomas – literatūru, teātri, mūziku, vizuālo mākslu, kultūras mantojumu, kino. Tāpēc Latvija ir ieinteresēta piedalīties Eiropas Kopienas kultūras programmās.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- saskaņā ar Eiropas Savienības nosacījumiem, sākot ar 2001.gadu Latvija būs tiesīga piedalīties jaunajā programmā “Kultūra 2000” (darbības laiks 2000. - 2004.g.), kas aptver trīs iepriekšējo gadu programmas “Raphael”, “Ariane” un “Kaleidoskope”. Latvija savu gatavību piedalīties programmā puda Eiropas Komisijai adresētā vēstulē 2000.gada jūnijā. Tika panākta vienošanās starp Eiropas Komisiju un Latviju par dalības maksu – 110 000 EUR gadā. Ir nodibināti kontakti ar programmas “Kultūra 2000” koordinatoriem ES dalībvalstīs, Eiropas ekonomiskās telpas valstīs, kā arī ES kandidātvalstīs;
- decembrī organizēts informatīvs seminārs par Latvijas kultūras institūciju iespējām piedalīties programmā “Kultūra 2000”. Uz semināru tika aicināti vairāk nekā 200 kultūras darbinieki no visas Latvijas. Tika sniegtas arī individuālas konsultācijas;
- turpināts darbs pie likumdošanas saskaņošanas audiovizuālajā jomā atbilstoši ES prasībām. Darba grupa, kuras sastāvā darbojas Kultūras ministrijas, Latvijas Nacionālā kinematogrāfijas centra, Eiropas integrācijas biroja un Nacionālās Radio un televīzijas padomes pārstāvji, konsultējoties ar Eiropas Komisijas ekspertiem un sadarbībā ar Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas deputātiem izstrādāja likumprojektu “Grozījumi Radio un televīzijas likumā”. Tā mērķis - nodrošināt Latvijas skatītājiem iespēju bez papildmaksas tiešraidē skatīties plašu sabiedrību interesējošus pasākumus, piemēram, pasaules un Eiropas čempionātus dažādos sporta veidos. Likumprojektā iestrādātas garantijas, ka noteikta raidlaika daļa jāatvēl nacionālajai produkcijai un neatkarīgo producentu jaunākajiem darbiem, tā veicinot nacionālās audiovizuālās nozares attīstību. Noteikta raidlaika daļa jāparedz Eiropas darbiem, lai veicinātu programmu daudzveidību. Līdz ar šo likuma grozījumu pieņemšanu Latvija pamatā būs pabeigusi Latvijas likumdošanas saskaņošanu ar Eiropas Savienības prasībām kultūras un audiovizuālajā jomā. Tas ļaus Latvijai provizoriski slēgt sarunu sadaļu “Kultūra un audiovizuālā politika”. Radio un televīzijas likuma saskaņošana atbilstoši Eiropas Savienības prasībām ir galvenais priekšnosacījums Latvijas dalībai Eiropas Kopienas audiovizuālās jomas atbalsta programmā “Media Plus” (darbības laiks 2001.-2005.g.). Programma ļaus Latvijas kino un televīzijas profesionāļiem iesaistīties Eiropas mēroga sadarbībā – mācībās un pārkvalifikācijā, projektu izstrādē, kā arī saņemt atbalstu filmu un programmu izplatīšanai, piemēram, subsīdijas filmu dublēšanai vai subtitrēšanai, kam jāveicina kinoteātru repertuāra un televīzijas programmu dažādība;
- Saeimā pieņemtais “Autortiesību likums” ir saskaņots ar visām piecām ES direktīvām autortiesību un blakustiesību jomā, kā arī Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem: Bernes konvenciju, Ženēvas konvenciju, Romas konvenciju un jaunajiem Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas līgumiem – Autortiesību līgumu un Izpildījumu un fonogrammu līgumu, kurus Latvija ir ratificējusi 2000.gada 22.martā;
- Kultūras ministrijas Autortiesību un blakustiesību nodaļa aktīvi iesaistījusies divu starptautisku projektu izstrādē – *Phare Twinning* projektā “Integrācija Eiropas Savienībā: Likumdošanas saskaņošana”, kuru par Eiropas Savienības līdzekļiem realizē Zviedrija, kā arī sadarbības projektā ar Zviedrijas patentu valdi.

Ministrijas padotībā esošās institūcijas un to darbības rezultāti

Ministrijas padotībā esošās institūcijas

Kultūras ministrijas pārziņā:

- Latvijas Nacionālā bibliotēka;
- Latvijas Neredzīgo bibliotēka;
- Latvijas Nacionālais teātris;
- Latvijas Dailes teātris;
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Krievu drāmas teātris";
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Jaunais Rīgas teātris";
- Valsts leļļu teātris;
- Valmieras drāmas teātris;
- Daugavpils teātris;
- Latvijas Vēstures muzejs;
- Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs;
- Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzejs;
- Rīgas Kino muzejs;

- Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs;
- Rundāles pils muzejs;
- Turaidas muzejrezervāts;
- A.Upīša memoriālais muzejs;
- O.Vācieša memoriālais muzejs;
- Latvijas Mākslas akadēmija;
- J.Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija;
- Latvijas Kultūras akadēmija;
- Latvijas Mūzikas akadēmijas E.Dārziņa mūzikas skola;
- Rīgas Doma kora skola;
- J.Mediņa Rīgas mūzikas koledža;
- A.Kalniņa Cēsu mūzikas koledža;
- Daugavpils mūzikas koledža;
- Jelgavas mūzikas koledža;
- E.Melngaiļa Liepājas mūzikas koledža;
- J.Ivanova Rēzeknes mūzikas koledža;
- Ventspils mūzikas koledža;
- J.Rozentāla Rīgas mākslas koledža;
- Rīgas lietišķās mākslas koledža;
- Liepājas lietišķās mākslas koledža;
- Rēzeknes mākslas koledža;
- Rīgas horeogrāfijas skola;
- Latvijas Kultūras skola;
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Bibliotēku informācijas tīklu konsorcijs”;
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”;
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Valsts akadēmiskais koris “Latvija””;
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Koncertdirekcija”;
- Valsts bezpeļņas akciju sabiedrība “Kultūrkapitāla fonds”;
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “NĪ”;
- Valsts uzņēmums “Rīgas Cirks”;
- Valsts Mākslas muzejs;
- Ārzemju mākslas muzejs;
- Dekoratīvi lietišķās mākslas muzejs;
- Latvijas kultūras muzejs “Dauderi”.

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija realizē valsts kontroli kultūras pieminekļu aizsardzībā, veic kultūras mantojuma apzināšanu, izpēti un pieminekļu uzskaiti.

Liela daļa Latvijas kultūras mantojuma atrodas kritiskā situācijā. Pēdējos gados notikušas kardinālas pārmaiņas pilsētu un lauku vidē. Līdzās pozitīvām iezīmēm atklājas arī negatīvas tendences: parādījušās racionāliem telpiskās organizācijas principiem pilnīgi pretēji veidotas vidi degradējošas būves un reklāma, daudzas būves tiek pamestas, nepilnīgi darbojas teritorijas plānošana, nav pietiekama būvniecības kontrole, vēsturisko ēku rekonstrukcijā nekompetenti izmanto modernos materiālus.

Kultūras mantojuma glābšanai atvēlētais valsts finansējums ir niecīgs – tikai viena desmitā daļa no aprēķinātā absolūtā minimuma. Tajā pašā laikā, apsekojot kultūras pieminekļus, konstatēts, ka avārijas situācijā atrodas vismaz 520 objektu, bet atsevišķos pilsētībūvniecības pieminekļos – viena trešdaļa no visām ēkām.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- izpildīta 2000.gada Kultūras pieminekļu izpētes, glābšanas un restaurācijas programma;
- salīdzinot ar 1999.gadu, inspekcijā izskatāmo jautājumu skaits palielinājies desmit reizes. Konsekventāk ievēroti kultūras mantojuma saglabāšanas principi. Novērsti vairāki kultūras pieminekļu un kultūrvēsturiskās vides bojāšanas draudi (galvenokārt Rīgas vēsturiskajā centrā). Inspekcija panākusi, ka vairākas pašvaldību institūcijas un biznesa struktūras ievēro likumus un normatīvos aktus kultūras mantojuma saglabāšanā. Pievērsta uzmanība arhitektūras kā mākslas nozares attīstībai;
- turpinājies likumdošanas sakārtošanas darbs kultūras mantojuma saglabāšanas jomā;
- sagatavots valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta izmaiņu projekts arhitektūras, mākslas un arheoloģijas objektiem, sistematizēta un pilnveidota uzskaites kartotēka;
- uzlabots inspekcijas dokumentu noformēšanas darbs, uzlabota kultūras pieminekļu izpētes, konservācijas, remonta un restaurācijas darbu saskaņošanas un atļauju izsniegšanas kārtība;
- ieviests iekšējais audits, lai uzlabotu iekšējās kontroles sistēmas novērtēšanu un sniegtu ieteikumus tās uzlabošanai, lai realizētu efektīvu valsts pārvaldi kultūras mantojuma aizsardzībā;
- apstiprināta nomenklatūra, sakārtots lietvedības arhīvs un uzlabota dokumentu aprīte struktūrdaļās atbilstoši likumam "Par arhīviem";
- Latvijas Kultūras mantojuma ģeogrāfiskās informācijas sistēmas ietvaros izstrādāta Latvijas kultūras mantojuma informācijas sistēmas pilota datu bāzes struktūra un datu bāzes ekrāna forma un veikta apmācība darbam ar informācijas sistēmu;
- datu bāzē ievadīta informācija par 1500 Rīgas vēsturiskā centra inventarizācijas objektiem;
- organizēts Rīgas kultūras mantojuma attīstības koordinācijas padomes darbs;
- rīkotas sanāksmes inspekcijas darba labākai organizācijai, sanāksmes un diskusijas ar kultūras pieminekļu lietotājiem, īpašniekiem, projektētājiem un restauratoriem par konkrētu kultūras pieminekļu vai vides saglabāšanu un attīstību;

- būtiski uzlabota saikne ar sabiedrību, nodrošināta operatīva kvalitatīvas informācijas sniegšana masu saziņas līdzekļiem. Inspekcija rosinājusi plašu diskusiju presē par Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības plāna izstrādes nepieciešamību, par Stacijas laukuma rekonstrukciju, par sanatorijas “Ķemeri” rekonstrukcijas gaitu, par autostāvvietu nepieciešamību Rīgas vēsturiskajā centrā, par Rātslaukuma apbūvi, par Okupācijas muzeja likteni, par modernās arhitektūras iekļaušanos vēsturiskajā vidē un mūsdienīgās arhitektūras kvalitāti;
- būtiski uzlabojies iestādes tēls un prestižs, palielinājusies sabiedrības uzticība inspekcijas darbam;
- Pieminekļu dokumentācijas centra fondi pārskata gadā papildināti ar 2434 inventarizētām vienībām un 588 fotonegatīviem;
- apsekoti 128 arheoloģijas objekti. Noteiktas pieminekļu teritorijas 36 arheoloģijas pieminekļiem Daugavpils, Kuldīgas, Cēsu, Liepājas, Aizkraukles rajonos un Ventspils pilsētā. Apsekoti 253 arhitektūras, tautas celtniecības un vēstures objekti;
- noslēgts sadarbības līgums starp inspekciju un Zviedrijas Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi un uzsākti sagatavošanas darbi ēku restaurācijas projekta “Ungurmuiža - Rāmavas muiža – Sabiles sinagoga” realizācijai;
- uzsākta sadarbība ar Francijas policiju, lai novērstu mākslas priekšmetu nelegālu apriti;
- Inspekcija darbojusies Baltijas jūras valstu Kultūras mantojuma darba grupā un Baltijas mantojuma komitejā;
- nodrošināta ICRROM eksperta vizīte Latvijā, lai izvērtētu Abavas ielejas iespējamo iekļaušanu UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma sarakstā;
- sadarbībā ar Zviedrijas Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi notika seminārs “Ugunsdrošība kultūrvēsturiskajās ēkās”;
- UNESCO sadarbībā ar inspekciju organizēja reģionālo konferenci “Autentiskums un vēsturisko objektu atjaunošana kultūras mantojuma kontekstā”, kuras laikā pieņēma Rīgas hartu “Par autentiskumu un vēsturisko objektu atjaunošanu kultūras mantojuma kontekstā”.

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija īstenojusi plašu sadarbību ar Eiropas Padomi kultūras mantojuma jomā (skat. 20.lpp.).

Muzeju valsts pārvalde

Muzeju nozares darbības koordināciju veic **Muzeju valsts pārvalde**. Pārskata gadā tās pārziņā bija 40 valsts un 93 pašvaldību muzeji, kas tiek finansēti no valsts un pašvaldību budžeta. Darbojas arī vairāk nekā 120 dažādu iestāžu, organizāciju, fondu un privātpersonu finansēti muzeji. Arī privātajiem muzejiem nacionāli nozīmīgu tēmu izpētei un eksponēšanai tiek piešķirts valsts finansējums. 2000.gadā to saņēma Latvijas 50 gadu okupācijas muzejs, kā ar Ministru kabinets pieņēma lēmumu par valsts atbalstu muzejam “Ebreji Latvijā”.

2000.gadā Latvijas muzeju kultūrvēsturiskais mantojums pieaudzis par 86646 vienībām, un tā apjoms pārsniedz 4,8 miljonus. No kopējā 2000.gada jaunieguvumu skaita 97,6% priekšmetu muzejiem ir uzticēti bez maksas. 2,7% no kopējā muzeja priekšmetu skaita ir eksponēti.

Apmeklētāju skaits muzejos 2000.gadā bija 1,482 miljoni. Populārākie muzeji ir Turaidas muzejrezervāts, Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs, Latvijas Dabas muzejs, Ventspils jūras zvejniecības muzejs, Cēsu Vēstures muzejs un Tukuma muzejs.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- reorganizēta Latvijas Mākslas muzeju apvienība, izveidojot četrus valsts muzejus;
- izstrādāta Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga koncepcija un sagatavots projekts valsts investīciju piesaistei;
- sekmēta muzeju un skolu sadarbība, kuras rezultātā muzejos tiek piedāvātas vairāk nekā 150 muzejpedagoģiskās programmas;
- izstrādāta koncepcija par valsts atbalstu muzejam “Ebreji Latvijā”;
- notikušas 6 Latvijas Muzeju padomes sēdes, kurās izskatīti nozares attīstībai būtiski jautājumi;
- Muzeju valsts pārvalde, turpinot muzeju akreditāciju, 2000.gadā analizējusi 34 valsts un pašvaldību muzejus, 31 muzejs ieguvis valsts atzīta muzeja statusu. Akreditācija kā muzeju kvalitāti veicinošs process ir radījis ievērojamu rezonansi – pārvaldes darbinieki ir aicināti dalīties pieredzē starptautiskos pasākumos, bijušas publikācijas Latvijas un ārvalstu izdevumos;
- lai sekmētu muzeju darbinieku profesionalitāti, 2000.gadā ar Muzeju valsts pārvaldes aktīvu līdzdalību uzsākta Muzeoloģijas studiju programma Latvijas Kultūras akadēmijā. Sekmīgi darbojas pārvaldes organizētā muzeju darbinieku tālākizglītības programma, kuras ietvaros notikuši 15 kursi, ko apmeklējuši 216 muzeju darbinieki;
- veicot Nacionālā Muzeju krājuma pārraudzības darbu, sekmēta Latvijas muzeju eksponātu izmantošana izstādēm ārzemēs;
- sadarbībā ar autortiesību speciālistiem strādāts pie metodiska materiāla sagatavošanas, lai garantētu Autortiesību likuma ievērošanu muzejos;
- sadarbībā ar Annas Frankas muzeju Amsterdamā (Nīderlande) Muzeju valsts pārvalde organizējusi ceļojošās izstādes “Anna Franka – vēstījums mūsdienām” eksponēšanu dažādu Latvijas reģionu muzejos. 2000.gadā izstāde parādīta piecās vietās, to apskatījuši 4.8 tūkstoši apmeklētāju;
- noslēgts sadarbības līgums ar SIA “Tūrinfor” par Rīgas muzeju iesaistīšanos projektā “Rīga Card”.

Latvijas Nacionālais kinematogrāfijas centrs

Latvijas Nacionālais kinematogrāfijas centrs (LNKC) realizē valsts kultūrpolitiku filmu nozarē, atbalsta nozīmīgu Latvijas filmu ražošanu, pārstāv filmnozares intereses starptautiskajās organizācijās, virza Latvijas filmas uz starptautiskiem filmu festivāliem, veido datu bāzi par Latvijas teritorijā izplatīt un publiski demonstrēt atļautām filmām un par uzņēmumiem, kas tiesīgi šīs filmas izmantot savā uzņēmējdarbībā.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- izstrādāta un Ministru kabinetā akceptēta nacionālās programmas “Kultūra” apakšprogramma “Filmu nozare”;
- strādāts pie vairāku filmu nozares attīstībai nepieciešamu likumprojektu, tiesību aktu un tiesību aktu grozījumu projektu sagatavošanas vai pilnveidošanas:
  - Filmu likums,
  - Noteikumi filmu izplatīšanai un publiskai demonstrēšanai,
  - Noteikumi par valsts īpašumā esošo audiovizuālo darbu izmantošanas kārtību,
  - Noteikumi par valsts finansiālo atbalstu filmu nozares projektiem,
  - Radio un TV likuma grozījumu saskaņošana ar ES direktīvu “Televīzija bez robežām”;
- 2000.gadā Latvijas filmas veiksmīgi piedalījās 58 starptautiskos filmu festivālos un filmu dienās 23 valstīs, tur gūstot atzinību un balvas.

- Starptautiskās balvas:
- Minhenes dokumentālo filmu festivālā žūrija par labāko atzina režisora Ivara Selecka filmu "Jaunie laiki Šķērsielā",
  - Nila Skapāna animācijas filma "Caurā māja" ieguva galveno balvu "Zelta kurpīte" 40.starptautiskajā bērnu un jauniešu filmu festivālā "Zlin 2000", Čehijā,
  - filmas "Seko man!" (režisore Una Celma) scenārija autors Lauris Gundars ieguva balvu par labāko scenāriju Eiropas kinofestivālā, kas notika Korāto, Itālijā,
  - Ivara Selecka dokumentālā filma "Jaunie laiki Šķērsielā" ieguva balvu "Sudraba smaile" Zelta vārtu skatē – jaunāko notikumu kategorijā Sanfrancisko filmu festivālā, ASV,
  - Ivara Selecka dokumentālā filma "Jaunie laiki Šķērsielā" ieguva galveno balvu pilnmetrāžas dokumentālo filmu un TV programmu festivālā "Balticum", Bornholmā, Dānijā,
  - Ivara Selecka dokumentālā filma "Jaunie laiki Šķērsielā" ieguva balvu "Kentaurs" festivālā "Vēstījums cilvēkam" Sanktpēterburgā,
  - Unas Celmas dokumentālā filma "Olu kundze" ieguva galveno balvu dokumentālo filmu kategorijā Ziemeļvalstu filmu festivālā, Lībekā, Vācijā,
  - Ivara Selecka dokumentālā filma "Jaunie laiki Šķērsielā" ieguva balvu kā labākā pilnmetrāžas dokumentālā filma Jekaterinburgas dokumentālo filmu festivālā;
- 2000.gadā ievērojami pieaugusi arī pašmāju skatītāju interese par Latvijas filmām, to apliecināja Latvijas Nacionālais filmu festivāls "Lielais Kristaps" un *Baltic Media Facts* pētījuma dati par LTV auditoriju, kas atspoguļoja milzīgu skatītāju atsaucību Latvijas filmu demonstrēšanas laikos;
  - pārskata gadā ar LNKC atbalstu uzņemtas:
    - 2 pilnmetrāžas spēlfilmas:
      - "Vecās pagastmājas mistērijas", režisors Jānis Streičs, *Rīgas Kinostudija*
      - "Baiga vasara", režisors Aigars Grauba, *Platforma Filma*
    - 6 spēles īsfilmas:
      - "Kāzas", režisors Viesturs Kairišs, *Kaupo Filma*
      - "Mīlestība, nāve un televīzija", režisore Arta Biseniece, *Kinolats*
      - "Slikta vieta", režisors Jānis Vingris, *EHO*
      - "Nekad nav par vēlu", režisore Kristīne Briede, *Locomotive +*
      - "Sarmītes", režisore Ināra Kolmane, *Deviņi*
      - "Sviests", režisors Roberts Vinovskis, *Locomotive International*
    - 2 animācijas filmas:
      - "Kā sapnī", režisore Māra Liniņa, *Dauka*
      - "Saldās kūciņas", režisore Roze Stiebra, *Dauka*
    - 7 dokumentālās filmas (5 no tām uzņemtas programmā "Latvijas Laikmets"):
      - "Lībiešu mēles liegā ieskanēšanās nedēļu pirms pasaules gala", režisors Aivars Freimanis, *F.O.R.M.A.*
      - "Olu kundze", režisore Una Celma, *Kaupo Filma*
      - "Boriss saka", režisors Olafs Okonovs, *Neputns*
      - "Stārķis. Svētais putns", režisors Romualds Pipars, *Ģilde*
      - "Zemes austrumu robeža", režisors Romualds Pipars, *Ģilde*
      - "Kalnietis no Cielēniem", režisors Ansis Epnars, *AVE*
      - "Mīli savu tuvāko", režisors Rodrigo Rikards, *Scilla*;
  - ar Kultūrkapitāla fonda finansiālo atbalstu LNKC izdeva filmu katalogus - "Latvijas filmas 1996-1998" un "Latvijas filmas 1998-2000" un žurnālu "Kinoraksti";
  - par LNKC darbu kinoprofesionāļus un sabiedrību regulāri informēja izdevums "Filmu Ziņas".

Valsts kultūrizglītības centrs koordinē skolvadības, pedagogisko un metodisko darbu visās Kultūras ministrijas pārziņā esošajās kultūrizglītības iestādēs, kā arī kultūrizglītības programmu īstenošanu citās kultūrizglītības iestādēs, neatkarīgi no to padotības.

Kultūras ministrijas pārziņā ir 15 profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādes, kurās 1 923 audzēkņi apgūst profesionālās vidējās izglītības programmas un 2 509 audzēkņi - profesionālās ievirzes interešu izglītības programmas mūzikā, mākslā un horeogrāfijā, kā arī 3 augstskolas - Latvijas Kultūras akadēmija, Latvijas Mākslas akadēmija un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, kurās studiju programmas apgūst 1 635 studenti.

Nozīmīgākie pasākumi pārskatā gadā:

- izstrādāta un Ministru kabinetā akceptēta nacionālās programmas “Kultūra” apakšprogramma “Kultūrizglītība”;
- izstrādāts koncepcijas projekts “Par profesionālās ievirzes mākslu izglītību”. Tā uzdevums ir juridiski nostiprināt un konkretizēt izglītības programmas veidu “Profesionālās ievirzes mākslu izglītība”;
- koordinēta darbība kultūrizglītības programmu īstenošanā un sniegta metodiska palīdzība Latvijas kultūrizglītības iestādēm neatkarīgi no to padotības:
  - aktualizētas kultūrizglītības programmas Izglītības programmu reģistrā,
  - aktualizēts profesiju klasifikators, lai nodrošinātu trešā profesionālā kvalifikācijas līmeņa kultūrizglītības programmu un profesiju nosaukumu savstarpējo atbilstību,
  - izstrādāta “Mūzikas mācības un solfedžo programma mūzikas skolām” un “Kultūras vēstures programma mākslas un mūzikas profesionālajai izglītībai”,
  - izstrādāti profesionālās ievirzes interešu izglītības paraugplāni mūzikas, mākslas, horeogrāfijas un teātra klasēm,
  - izstrādāts dokuments “Profesionālās ievirzes izglītības programmu noslēguma prasības”,
  - izstrādāti un apstiprināti “Norādījumi mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmu īstenošanas plānu izveidei” un “Norādījumi mākslas profesionālās vidējās izglītības programmu īstenošanas plānu izveidei” (4 gadu mācību periodam),
  - izstrādāti un apstiprināti dokumenti “Kultūrizglītības iestāžu profesionālās vidējās izglītības programmu iestājekārtību prasības” un “Kvalifikācijas eksāmenu norises kārtība profesionālās vidējās izglītības programmām “Mūzika”, “Māksla”, “Deja””,
  - izstrādāti projekti profesionālās tālākizglītības paraugprogrammām profesionālo mācību priekšmetu pedagoga pedagogisko pamatu apguves īstenošanai izglītības programmām “Mūzika”, “Māksla”, “Deja”,
  - sadarbībā ar ISEC precizēts un rediģēts pamatizglītības standarts “Vizuālā māksla”,
  - veikta profesionālās vidējās mākslas un mūzikas izglītības programmu uzskaites un klasifikācija,
  - izstrādāti nolikumi 10 valsts konkursiem kultūrizglītības iestādēs,
  - nodrošināta izglītības un metodiski informatīvo materiālu publiskošana un sadale kultūrizglītības iestādēm direktoru un direktoru vietnieku sanāksmēs, kā arī pedagogu biedrību sanāksmēs;
- veikta 9 pašvaldību kultūrizglītības iestāžu akreditācija;

- organizēti un koordinēti skolotāju tālākizglītības un profesionālās meistarības pilnveidošanas pasākumi:
  - organizēti 11 semināri kultūrizglītības iestāžu direktoriem un direktoru vietniekiem mācību darbā par aktualitātēm skolvadībā un izglītības programmu īstenošanas plānu izveidē,
  - organizēts seminārs mākslas un mūzikas koledžu direktoru vietniekiem mācību darbā par kvalifikācijas eksāmenu teorētiskās daļas organizēšanu,
  - organizēts seminārs mākslas koledžu pedagogiem “Zīmēšana” un “Mākslas valoda un kultūras vēsture”,
  - organizēts seminārs mūzikas koledžu diriģēšanas un metodikas skolotājiem,
  - organizēti semināri mākslas skolu skolotājiem (“Zīme”), mūzikas skolu teorētisko priekšmetu skolotājiem, mūzikas skolu kora klašu skolotājiem un mūzikas skolu solfedžo skolotājiem,
  - sniegta palīdzība Tālākizglītības (neklātienēs) nodaļas izveidē un darbības nodrošināšanā uz LMA Mūzikas pedagoģijas nodaļas bāzes,
  - sniegta organizatoriska palīdzība Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijai un Latvijas Mākslas akadēmijai kultūrizglītības iestāžu pedagogu profesionālās meistarības pilnveides kursu norisei;
- Īstenoti valsts nozīmes konkursi, skates, izstādes un festivāli:
  - notikuši 5 mūzikas un mākslas koledžu un vidusskolu audzēkņu valsts konkursi (385 dalībnieki),
  - notikuši 5 mūzikas un mākslas skolu audzēkņu valsts konkursi (416 dalībnieki);
- ievērojamus panākumus guvuši profesionālo vidējo izglītības iestāžu audzēkņi un augstskolu studenti, piedaloties un gūstot uzvaras starptautiska mēroga projektos, konkursos, festivālos un izstādēs;
- sagatavots un īstenots projekts “Kultūras ministrijas un Kultūrkapitāla fonda balvas par sasniegumiem starptautiskajos konkursos, izstādēs un skatēs mākslu nozarēs”. 2000. gada 18. decembrī 73 audzēkņiem un 56 skolotājiem tika pasniegti Kultūras ministrijas atzinības raksti un Kultūrkapitāla fonda naudas balvas.

Valsts tautas mākslas centrs

Tradicionālas kultūras un amatiermākslas procesu valstī pārzin un koordinē **Valsts tautas mākslas centrs**. Tā galvenās funkcijas ir tautas mākslas procesa nepārtrauktības nodrošināšana, kas ietver normatīvo dokumentu projektu izstrādi, valsts un starptautiska mēroga pasākumu organizēšanu un koordinēšanu, tālākizglītības programmu realizēšanu. Pasākumu organizēšanā VTMC aktīvi sadarbojas ar pašvaldību un kultūras darbiniekiem, ar kuriem rīkotas tikšanās, semināri, tiek sniegtas konsultācijas.

Tradicionālās kultūras attīstība un amatiermākslas procesi ir nozīmīga Latvijas kultūras sastāvdaļa. Latvijas amatierkolektīvu darbība lielā mērā nodrošina kultūrvidi un kultūras pieejamību reģionos. Tajā aktīvi iesaistīti vairāk nekā 69 tūkstoši cilvēku.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- Valsts tautas mākslas centrā izveidotas septiņas nozaru padomes: Folkloras padome, Tautas lietišķās mākslas padome, Latviešu dejas padome, Amatierteātru padome, Kora mūzikas padome, Instrumentālās mūzikas padome, Kultūras centru padome. Tās ir sabiedriskas profesionālas padomdevējas institūcijas, kuru mērķis ir sekmēt valsts kultūrpolitikas īstenošanu tradicionālās kultūras un amatiermākslas jomā;

- pabeigta nacionālās programmas “Kultūra” apakšprogrammas “Tradicionālā kultūra un amatiermāksla” izstrāde;
- uzsākta “Likuma par amatiermākslu” koncepcijas projekta izveide;
- izstrādāta XXIII Vispārējo latviešu Dziesmu un Deju svētku koncepcija, kurā formulēta svētku galvenā ideja un mākslinieciskās prioritātes, izstrādāti priekšlikumi svētku sarīkošanas mehānisma izveidei (mākslinieciskā un ekonomiskā koncepcija, svētku organizēšanas struktūra un juridiskā bāze);
- notika instrumentālās tautas mūzikas attīstības problēmām veltīta starptautiska konference “Aranžētā instrumentālā tautas mūzika mūsdienu sabiedrības kultūras procesos un tās attīstība nākotnē” (02.2000). Situācijas vērtējums liecina, ka lielākās problēmas šajā nozarē rada profesionālās izglītības ieguves iespēju trūkums;

Īstenoti starptautiskie projekti:

- IV Starptautiskais folkloras festivāls “Baltica-2000” (5.- 9.07.2000):
Starptautiskais folkloras festivāls “Baltica” ir iekļauts CIOFF starptautiskajā norišu kalendārā un ir triju Baltijas valstu kopprojekts. Festivālā piedalījās 83 folkloras kopas un etnogrāfiskie ansambļi no Latvijas un 9 ārvalstu grupas no Somijas, Norvēģijas, Lietuvas, Igaunijas, Krievijas, Bulgārijas, Kipras, Anglijas un Taivānas. Dalībnieku kopskaits- 1560, tai skaitā 175 ārvalstu viesi. Festivāla ietvaros notika 32 sarīkojumi – brīvdabas koncerti un koncerti telpās, dalībnieku gājieni, preses konferences, meistardarbnīcas, sadancošana un sadziedāšanās. Festivāla norises vienlaicīgi notika vairākos Latvijas novados- Cēsīs, Siguldā, Salacgrīvā, Saulkrastos, Madonā, Mazsalacā un Rīgā. Festivālu apmeklēja 10 000 skatītāju;
- III Baltijas un Ziemeļvalstu Dziesmu svētki (27.06.-02.07.2000) Šēnā, Norvēģijā:
Baltijas un Skandināvijas valstu kopprojekts, kurā piedalās Norvēģijas, Zviedrijas, Somijas, Dānijas, Islandes, Igaunijas, Lietuvas un Latvijas dalībnieki. Festivāla dalībnieku kopskaits - 3000 dziedātāju. Latviju festivālā pārstāvēja 22 kori ar 720 dziedātājiem un deju kopa “Dziga”. Latvijas Radio koris un deju kopa “Dziga” festivālā piedalījās kā reprezentācijas kolektīvi. Viens no svētku diriģentiem bija prof. I. Kokars. Baltijas Ziemeļvalstu Dziesmu svētku ietvaros notika kora konkurss un kompozīciju konkurss, reprezentācijas kolektīvu koncerti, reģionālie koncerti, noslēguma koncerts. Jauniešu koris “Balsis” (diriģenti I.Teterovskis un A.Ikauniece) izcīnīja 1.vietu kora konkursā, bet komponisti P.Dambis un A.Kalniņš kļuva par kompozīciju konkursa laureātiem;

Valsts mēroga pasākumi, kas nodrošina nozares attīstību, dalībnieku meistarību un plaša iedzīvotāju skaita piedalīšanos aktīvā jaunrades procesā:

- X Latvijas Pūtēju orķestru festivāls “Alūksne 2000” (2.- 3.06.2000):
Festivālā piedalījās 46 Latvijas pūtēju orķestri (1400 dalībnieki). Festivāla ietvaros Alūksnes pilsētā un 11 rajona pagastos notika dažādas festivāla norises - orķestru defilēšanas paraugdemonstrējumi, orķestru parāde, koncerti un zaļumballes, kur kopā ar festivāla dalībniekiem muzicēja arī Alūksnes rajona kori un deju kolektīvi;
- VII Latvijas Skolotāju kora svētki (7.- 9.07.2000):
Svētki notika Gulbenes pilsētā un rajonā. Svētkos piedalījās 17 jauktie kori un divi sieviešu kori no dažādiem Latvijas rajoniem, kopā 580 dalībnieku. Svētku norises – skolotāju kora koncerti baznīcās un kultūras namos, novadu koncerti pagastos, Gala koncerts, gājieni un balles - aptvēra visu Gulbenes rajonu;

- Tautas lietišķās mākslas izstādes:
  - "Svečturi un villaines" - Rīgā, Ārzemju mākslas muzejā (26.11.99.-10.01.2000),
  - "Lini un ādas mākslinieciskās apdares darbi" - Rīgā, Ārzemju mākslas muzejā (07.2000),
  - "Tautas mākslas diena" (TLMS daiļamata meistarumu demonstrējumi) - Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā (09.07.2000),
  - "Zilā" (mājas vide, apģērbi, rotas) - Cēsu Izstāžu namā (28.06.-06.09.2000).
 Izstādēs ar saviem darbiem piedalījās 600 dalībnieki;
- Amatierteātru skate "Gada izrāde 99":

"Gada izrāde" ir vienīgā valsts mēroga amatierteātru skate, kas dod iespēju izcelt labākos amatierteātru iestudējumus, tos profesionāli izvērtējot un apbalvojot. Atlases skatēs piedalījās 29 amatierteātri ar 33 izrādēm. No tiem iestudējumu parādē "Gada izrāde'99" piedalījās 11 amatierteātri (200 dalībnieki). Noslēguma pasākumā un konferencē "Amatierteātris šodien un rīt" piedalījās arī Starptautiskās Amatierteātru asociācijas pārstāvji – režisori N. Jannerups un J.Oshlāgs no Dānijas;
- Tālākizglītības programmas - amatiermākslas kolektīvu vadītāju, kultūras administratoru, Tautas namu vadītāju kvalifikācijas celšanas pasākumi, kurus VTMC rīko sadarbībā ar pieaicinātiem nozaru vadošajiem speciālistiem:
  - Folkloras skola - 20 dalībnieki (3 sesijas),
  - Latviešu deju skola I - 29 dalībnieki (3 sesijas),
  - Latviešu deju skola II - 20 dalībnieki (1 sesija),
  - Deju kolektīvu vadītāju vasaras kursi Ogrē - 119 dalībnieki,
  - Vasaras glezniecības plenērs Pāvilostā - 27 dalībnieki,
  - Vasaras glezniecības plenērs Valdemārpilī - 18 dalībnieki,
  - Divgadīgie meistarkursi "Vasaras un darba tērpu audumu darināšana" - 33 dalībnieki (1 sesija),
  - Divgadīgie kursi rokdarbniekiem un audējiem "Latvijas novadu tautas tērpu villaiņu darināšana un rotāšanas paņēmieni" – 40 dalībnieki (2 sesijas),
  - Amatierteātru režisoru meistardarbnīca - 22 dalībnieki (4 sesijas),
  - Amatierteātru režisoru vasaras radošā nometne - 20 dalībnieki,
  - Kultūras administratoru skola - 19 dalībnieki (1 sesija).

Kultūrkapitāla fonds

Valsts bezpeļņas akciju sabiedrība "**Kultūrkapitāla fonds**" (KKF) ir Kultūras ministrijas pārziņā esoša institūcija. Tā budžets veidojas no akcīzes nodokļa ieņēmumiem, kas tiek iegūti no alkohola un tabakas pārdošanas.

KKF mērķis ir finansiāli atbalstīt un veicināt līdzsvarotu visu kultūras un mākslas nozaru jaunrades attīstību, izglītības iegūšanu un kultūras mantojuma saglabāšanu.

KKF uzdevumi ir: veicināt kultūras atjaunotnes un mākslas jaunrades procesu; finansēt fizisko un juridisko personu jaunrades un pētniecības projektus kultūras jomā; piešķirt mūža stipendijas izcilām kultūras un mākslas darbiniekiem par nopelniem kultūras un mākslas attīstībā; sekmēt izglītības iegūšanu un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu; veicināt starptautisku sakaru attīstību; popularizēt Latvijas mākslu un kultūru pasaulē; sekmēt jaunradīto kultūras vērtību izplatīšanu, to pieejamību plašai sabiedrībai; sekmēt tradicionālās kultūras attīstību.

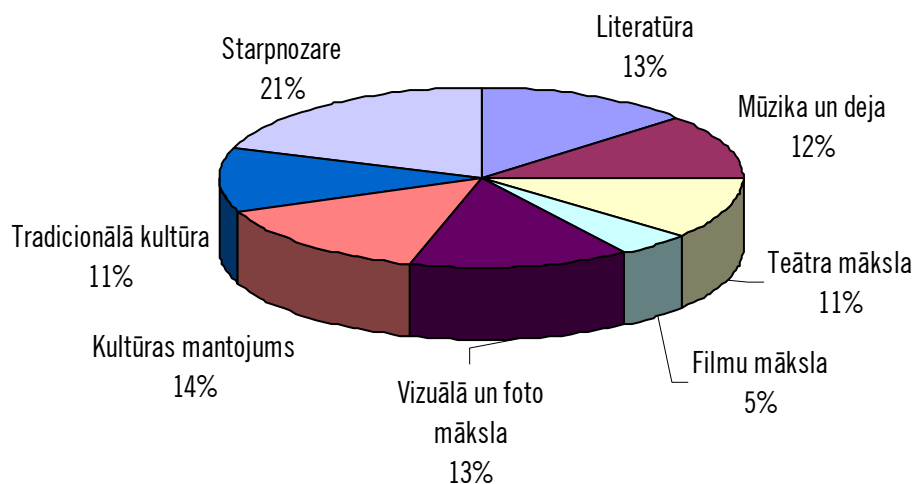

Lai finansiāli atbalstītu un veicinātu visu kultūras un mākslas nozaru jaunrades attīstību, izglītību un kultūras mantojuma saglabāšanu, Kultūrkapitāla fonds 2000.gadā izsludināja 4 kultūras projektu konkursus. Gada laikā konkursu kārtībā tika atbalstīti 1 500 projekti:

KKF iesniegtie un atbalstītie projekti

Nozares	Iesniegtie projekti	Pieprasītais finansējums	Atbalstītie projekti	Kopējā atbalstītā summa (Ls)
Literatūra	366	669 187,10	199	209 279,50
Mūzika un deja	382	1 089 722,78	174	260 441,33
Teātra māksla	277	844 140,91	168	236 430,00
Filmu māksla	216	1 399 966,35	73	241 318,40
Vizuālā un foto māksla	343	1 145 604,16	202	255 632,00
Kultūras mantojums	443	1 892 090,62	217	239 226,00
Tradicionālā kultūra	306	850 124,25	172	205 599,64
Starptozare	606	2 415 004,18	295	385 988,65
Kopā:	2939	10 305 840,35	1500	2 034 789,02

Kultūrkapitāla fondā atbalstīto projektu skaits % pa nozarēm

Valsts bezpeļņas akciju sabiedrība "Kultūrkapitāla fonds" izcilie kultūras un mākslas darbiniekiem, kuri ir sasnieguši 65 gadu vecumu, piešķir mūža stipendiju (100 Ls mēnesī) par mūža ieguldījumu kultūras un mākslas attīstībā. Stipendija tiek piešķirta saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 402 "Noteikumi par fondiem, kuru izmaksātās stipendijas nav apliekamas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli". Mūža stipendija tiek maksāta papildus pensijai un citiem ienākumiem. To izmaksā KKF no savā budžetā paredzētajiem finansu līdzekļiem, atbilstoši KKF ikgada noteiktajai piešķiramo mūža stipendiju kvotai.

2000.gada oktobrī, pārskatot mūža stipendiātu sarakstu, KKF atkārtoti izsludināja konkursu. No izvirzīto 53 pretendentu saraksta KKF padome pieņēma lēmumu piešķirt 14 mūža stipendijas.

Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "NĪ" ir Kultūras ministrijas pārziņā strādājoša institūcija, kuras galvenais darbības veids ir LR Kultūras ministrijas valdījumā esošo nekustamo īpašumu pārvaldīšana un apsaimniekošana. Tās funkcijās ietilpst:

- KM valdījumā esošo nekustamo īpašumu uzskaitē un priekšlikumu sagatavošana par to tehnisko stāvokli un izmantošanu;
- īpašumu reģistrācija Zemesgrāmatā, pārstāvēt ministrijas intereses Valsts Zemes dienestā;
- KM valdījumā esošo ēku apakšnomas līgumu sagatavošana apstiprināšanai un reģistrēšanai;
- ikgadējās investīciju programmas sagatavošana un piešķirto investīciju apsaimniekošana atbalstītajos objektos;
- konkursu un izsoļu organizēšana būvniecības firmu un projektēšanas organizāciju izvēlei;
- būvniecības, rekonstrukcijas, remonta un restaurācijas tehniskās projektu dokumentācijas sagatavošanas organizēšana un tehnisko projektu saskaņošana;
- ēku inventarizācijas un zemes lietu sakārtošana;
- pārvaldījumā un apsaimniekošanā nodoto ēku un nekustamās mantas racionāla izmantošana un uzturēšana;
- KM autotransporta uzturēšana un ministrijas centrālā aparāta nodrošināšana ar autotransporta pakalpojumiem.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- apzinātas 233 Kultūras ministrijas pārziņā esošās ēkas un būves;
- izstrādāti priekšlikumi par nepieciešamajiem finansu līdzekļiem nekustamā īpašuma sakārtošanai, kapitālajam remontam un ugunsdrošības pasākumu veikšanai;
- sagatavoti investīciju projekti 2001. un 2002.gadam;
- veikta atsevišķu ēku tehniskā stāvokļa novērtēšana un sagatavoti to apsaimniekošanas un izmantošanas projekti (Rīgā, Brīvības ielā 96, Tērbatas 75/7, Kaļķu 11a, Palasta 6 un 8, Valdemāra 11a);
- izpildītas 2000.gada līguma saistības ar LR Kultūras ministriju;
- ēku renovācijā 2000.gadā ieguldīti - 554 944 Ls;
- kopā ar Valsts Zemes dienestu izstrādāts un saskaņots nekustamā īpašuma kadastra saraksts;
- izstrādāts plāns 2000.-2002.gadam visu nekustamo īpašumu ierakstīšanai Zemesgrāmatā, kā arī nepieciešamo inventarizācijas lietu izgatavošanai un zemes robežu precizēšanai;
- remontēts un uzturēts darba kārtībā Kultūras ministrijas autotransports.

Bibliotēku informācijas tīklu konsorcijs

Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību **“Bibliotēku informācijas tīklu konsorcijs”** ir dibināta ar Ministru kabineta rīkojumu 1997.gadā. Konsorcijs mērķis ir izveidot vienotu automatizētu bibliotēku informācijas tīklu valstī.

2000. gadā konsorcijs bija astoņas Latvijas valsts nozīmes bibliotēkas:

- Latvijas Akadēmiskā bibliotēka ,
- Latvijas Lauksaimniecības universitātes Fundamentālā bibliotēka,
- Latvijas Medicīnas akadēmijas bibliotēka,
- Latvijas Nacionālā bibliotēka,
- Patentu tehniskā bibliotēka ,
- Latvijas Universitātes bibliotēka ,
- Medicīnas Zinātniskā bibliotēka ,
- Rīgas Tehniskās universitātes Zinātniskā bibliotēka .

Konsorcijs darbību reglamentē statūti, tie nosaka konsorcijs struktūru, kas ir šāda:

- pilnsapulce ,
- valde,
- izpildinstitūcija ,
- projekta LATLIBNET padome ,
- ekspertu padomes: (Sistēmas ieviešanas eksperti , Kopkataloga eksperti, Eksperti tehniskajos jautājumos, Vienotās lasītāju kartes eksperti , Lasītāju apkalpošanas eksperti , Komplektēšanas eksperti).

Konsorcijs finansu līdzekļus veido valsts investīciju programmas (VIP) finansējums un ārvalstu ieguldījumi – *A.W.Mellon Foundation*.

Nozīmīgākie pasākumi pārskata gadā:

- turpināta projekta ED 17 “Vienotais Latvijas bibliotēku informācijas tīkls LATLIBNET” realizācija, kas paredz ieviest vienotu informācijas sistēmu valsts nozīmes bibliotēkās un radīt tehnisko bāzi nacionālajam elektroniskajam bibliotēku kopkatalogam. Projekta realizācijai 2000.gadā izlietoti 39 727 Ls VIP finansējuma un – 14 750 Ls no *A.W. Mellon Foundation* līdzekļiem;
- izstrādāta projekta CU 33 “Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma” koncepcija. Valsts vienotās bibliotēku informācijas sistēmas projekta galvenais mērķis ir izveidot saskaņotu valsts un publisko bibliotēku informācijas sistēmu, sniegt universālus informācijas pakalpojumus lasītājiem gan informācijas meklēšanā, gan nepieciešamo grāmatu, publikāciju, izziņu un dokumentu piegādē no Latvijas un starptautiskiem informācijas avotiem. Koncepcija ir brīvi pieejama ikvienam interesentam: www.linc.lv. Projekta koncepcijas izstrādes izmaksas no VIP finansējuma - 22 222Ls;
- turpināta projekta “Vienotā lasītāju karte” īstenošana, kas tika uzsākta 1999.gadā, gūstot *A.W. Mellon Foundation* atbalstu (33 000 USD). Projekta mērķis ir radīt lietotājiem jaunas iespējas izmantot citu tīklā esošo bibliotēku informācijas resursus un izveidot pastāvīgu sadarbības modeli lasītāju datu apstrādē un apkalpošanā starp valsts nozīmes zinātniskajām bibliotēkām. Pārskata gadā no *A.W.Mellon Foundation* līdzekļiem šī projekta īstenošanai izmantoti -19 664 Ls;
- sāka svītrkodu uzlīmju izgatavošana bibliotēku vajadzībām. Šim mērķim izlietots VIP finansējums: termopārneses un izejmateriālu iegādei 1 616 Ls. Ienākums no svītrkodu uzlīmju izgatavošanas 2000.gadā - 1 441 Ls.

Budžeta programmu rezultatīvo rādītāju izpilde

Vērtējot 2000.gada rezultātos rādītājus, gads kopumā bijis veiksmīgs.

Valsts budžeta programmas “Kultūra” apakšprogrammu finansētās institūcijas ir uzlabojušas savas darbības rādītājus: apmeklētāju skaits salīdzinājumā ar plānoto muzejos palielinājies par 151 873, ir atklātas 285 izstādes; bibliotēkās pieaudzis lasītāju skaits par 9 494 lasītājiem, pieaudzis arī apmeklējumu skaits par 62 050 reizēm; izrāžu un koncertu apmeklētāju skaits palielinājies par 86 264.

Valsts budžeta programma KULTŪRA

Rezultatīvie rādītāji	Faktiski pārskata periodā
Maksimālais iestāžu skaits	27
t.sk. teātru, izrāžu un koncertdarbība	12
Maksimālais štata vienību skaits	1 950
Apakšprogramma – MUZEJI	
Maksimālais iestāžu skaits	11
Apmeklētāju skaits	711 873
Izstāžu skaits	285
Apakšprogramma – BIBLIOTĒKAS	
Maksimālais iestāžu skaits	2
Lasītāju skaits	47 494
Apmeklējumu skaits	502 050
Apakšprogramma – TEĀTRU, IZRĀŽU UN KONCERTDARBĪBA	
Maksimālais iestāžu skaits	11
Pirmizrāžu skaits	81
Kopējais izrāžu skaits	2801
Kopējais skatītāju un klausītāju skaits	737264
Vienas biļetes vidējā cena (Ls)	1.7
Apakšprogramma – KULTŪRAS PASĀKUMI UN MĀKSLAS DARBU IEGĀDE	
Kultūrvēsturisko objektu skaits	16 845
t. sk. kultūras pieminekļu skaits	8 428
Kultūras pasākumu skaits	40
Apakšprogramma – LATVIJAS NACIONĀLĀ OPERA	
Maksimālais iestāžu skaits	1
Pirmizrāžu skaits	4
Kopējais izrāžu un koncertu skaits	149
Kopējais skatītāju un klausītāju skaits	114177
Vienas biļetes vidējā cena (Ls)	4.75
Apakšprogramma – PĀRĒJĀS KULTŪRAS IESTĀDES	
Maksimālais iestāžu skaits	2
Organizēto svētku, festivālu un citu pasākumu skaits	97

Valsts budžeta programma IZGLĪTĪBA

Rezultatīvie rādītāji	Faktiski pārskata periodā
Maksimālais iestāžu skaits	28
Vidējais pedagoģisko likmju skaits	2 528.5
t.sk. pedagoģiskās likmes	1 634.5
Apakšprogramma – PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA	
Maksimālais iestāžu skaits	15
Vidējais štata vienību un pedagoģisko likmju skaits gadā	1 553
t.sk. pedagoģiskās likmes	932.5
Vidējais nosacītais audzēkņu skaits gadā	2 429
t.sk. finansēti no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	2 368
Uzņemto audzēkņu skaits	638
t.sk. finansēti no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	596
Mācību iestāžu absolventu skaits	363
Izdevumi (bez investīcijām) uz vienu nosacīto audzēkni gadā (Ls)	1 252
Izdevumi (bez investīcijām) uz vienu no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem finansēto audzēkni gadā (Ls)	1 222
Audzēkņu skaits uz vienu pedagoģisko likmi	2.6
Apakšprogramma – AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA	
Maksimālais iestāžu skaits	3
Vidējais štata vienību un pedagoģisko likmju skaits gadā	683.5
t.sk. pedagoģiskās likmes	410
Vidējais nosacītais studējošo skaits gadā	1 543
t.sk. finansēti no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	1 049
Uzņemto studentu, maģistrantu, doktorantu skaits	541
t.sk. finansēti no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	350
Mācību iestāžu absolventu skaits	374
Izdevumi (bez investīcijām) uz vienu nosacīto studējošo gadā (Ls)	1 147
Izdevumi (bez investīcijām) uz vienu no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem finansēto studējošo gadā (Ls)	1 439
Studējošo skaits uz vienu pedagoģisko likmi	3.8
Apakšprogramma – INTEREŠU IZGLĪTĪBA	
Maksimālais iestāžu skaits	9
Vidējais štata vienību un pedagoģisko likmju skaits gadā	292
t.sk. pedagoģiskās likmes	292
Vidējais audzēkņu skaits gadā	2 110
Izdevumi (bez investīcijām) uz vienu audzēkni gadā (Ls)	184
Audzēkņu skaits uz vienu pedagoģisko likmi	7.2
Apakšprogramma – METODISKAIS DARBS	
Maksimālais iestāžu skaits	1
Maksimālais štata vienību skaits	13
Organizēto pasākumu skaits	32

Nepietiekamais finansējums programmā "Filmu nozare" atspoguļojas arī rezultatīvajos rādītājos. Latvijas apstākļos 5 pilnmetrāžas spēlfilmas gadā būtu tas minimums, kas ļautu mērķtiecīgi izmantot un attīstīt māksliniecisko un tehnoloģisko potenciālu. Pārskatā gadā nepietiekamā finansējuma dēļ ir uzņemtas tikai divas pilnmetrāžas spēlfilmas.

Valsts budžeta programma FILMU NOZARE

Rezultatīvie rādītāji	Faktiski pārskata periodā
Apakšprogramma – HRONIKĀLO ĪSFILMU UZŅEMŠANA	
Hronikālo īsfilmu uzņemšana	5
Uzņemtais valsts kinohronikas apjoms (minūtēs)	60
Apakšprogramma – PILNMETRĀŽAS SPĒLFILMU UZŅEMŠANA	
Pilnmetrāžas spēlfilmu skaits	2
Uzņemtais pilnmetrāžas spēlfilmu apjoms (minūtēs)	180
Apakšprogramma – FILMU UZŅEMŠANA, KINO PASĀKUMI UN IESTĀDES	
Maksimālais iestāžu skaits	1
Maksimālais štata vienību skaits	10
Dokumentālo filmu skaits	2
Dokumentālo filmu apjoms (minūtēs)	60
Animācijas filmu skaits	2
Animācijas filmu apjoms (minūtēs)	18
Īsmetrāžas spēlfilmu skaits	6
Īsmetrāžas spēlfilmu apjoms (minūtēs)	80
Projektu sagatavošana (spēlfilmu skaits)	8

Valsts budžeta programmas "Kultūras lietu pārvalde un vadība" rezultatīvie rādītāji salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir bez izmaiņām.

Valsts budžeta programma KULTŪRAS LIETU PĀRVALDE UN VADĪBA

Rezultatīvie rādītāji	Faktiski pārskata periodā
Maksimālais iestāžu skaits	1
Maksimālais štata vienību skaits	73
Apakšprogramma – CENTRĀLAIS APARĀTS, VALSTS INSPEKTORI	
Valsts inspektoru pārraudzībā esošo iestāžu skaits	1 943

Finansējums un tā izlietojums

Valsts budžeta līdzekļi

Aktīvi un pasīvi parāda Kultūras ministrijas pakļautības, pārraudzības un pārziņā esošo iestāžu līdzekļu kustamā un nekustamā īpašuma palielinājumu un šim mērķim izmantotos finansu līdzekļus.

Ilgtermiņa ieguldījumu pieaugums 2000.gadā radies, pirmkārt, pieaugot KM īpašumā esošo ēku un zemes vērtībai, otrkārt, KM iestādēm iegādājoties modernākas telekomunikāciju iekārtas, datorprogrammas u.c. kustamo īpašumu. KM kapitāls palielinājies arī samazinoties Latvijas Nacionālās operas parādam (parāds kreditoriem samazinājies pēc nodokļu parādu nomaksas un Latvijas Nacionālās operas aizņēmumu atmaksas).

Aktīvi un pasīvi. Kopsavilkuma balance(Ls)

Nr.p.k.		Gada sākums 31.12.1999.	Gada beigas 31.12.2000.
1.	Aktīvi		
1.1.	Ilgtermiņa ieguldījumi	11 429 114	14 265 630
1.2.	Apgrozāmie līdzekļi	1 313 443	981 071
2.	Pasīvi		
2.1.	Pašu kapitāls	9 898 400	14 248 447
2.2.	Kreditori	2 844 157	998 254

Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums (Ls)

Nr. p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	16 553 587	17 462 831	17 429 383
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	14 900 460	15 558 705	15 558 705
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	1 653 127	1 904 126	1 870 678
2.	Izdevumi (kopā):	16 603 452	17 497 514	17 418 629
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā):	14 056 311	15 838 808	15 757 567
2.1.1.	atalgojums	5 335 502	5 111 080	5 121 993
2.1.2.	komandējumi	51 872	38 652	38 086
2.1.3.	Subsīdijas un dotācijas	3 746 759	3 906 561	3 838 362
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	2 547 141	1 658 706	1 661 062
2.2.1.	Inventāra iegāde	194 236	125 156	130 241
2.2.2.	Kapitālais remonts	86 000	156 500	156 500
2.2.3.	Investīcijas	1 678 000	824 000	824 000
3.	Nodarbinātība:			
3.1.	Faktiskais nodarbināto skaits	4 578	4 569	4 574
3.2.	Vidējā darba alga	86	93	93

Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi

Katrai valsts budžeta programmai ir atšķirīgi pašu ieņēmumu veidošanas galvenie avoti, ko nosaka sniegto pakalpojumu specifika katrā kultūras nozarē.

Valsts budžeta programmā "Kultūra" galvenais avots maksas pakalpojumu struktūrā ir biļešu ieņēmumi. Lielo infrastruktūras izmaksu dēļ kultūras institūcijas cenšas gūt ieņēmumus arī no telpu nomas, izīrējot tās gan citām organizācijām un birojiem, gan dažāda veida pasākumiem.

Valsts budžeta programmā "Izglītība" maksas pakalpojumu struktūrā lielāko daļu ieņem mācību maksa, kurai ir tendence pieaugt, jo pēdējos gados samazinās valsts budžeta daļa kultūrizglītības iestāžu finansējumā.

Pārskata gadā vērojama ieņēmumu palielināšanās no maksas pakalpojumu sniegšanas. Sevišķi pieauguši ieņēmumi no biļešu realizācijas, jo ir pieaudzis apmeklētāju skaits muzejos, teātros un koncertos. Vienlaikus teātros augušas vidējās biļešu cenas (izņemot Valsts leļļu teātri un Latvijas Dailes teātri, kur tās ir samazinājušās).

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem (Ls)

Ieņēmumu veids	Kultūra .01.00	Izglītība .02.00	Filmu nozare .03.00	Kopā
Mācību maksa	13 225	341 015	0	354 240
Ieņēmumi no dokumentu izsniegšanas	0	5 201	0	5 201
Telpu noma	111 940	50 516	0	162 456
Kustamā īpašuma noma	9 116	717	0	9 833
Biļešu realizācijas ieņēmumi	1 173 078	613	0	1 173 691
Iespieddarbi un dažādi pakalpojumi (gleznu ekspertīze izvešanai no Latvijas, mākslas koledžu darbu pārdošana)	10 553	2 011	0	12 564
Pārējie ieņēmumi (filmu izplatīšana, kopēšana, ēdināšana, audzēkņu dalība izrādēs un koncertos, utt.)	131 135	15 611	5 947	152 693
Kopā:	1 449 047	415 684	5 947	1 870 678

Izcenojumi:

- vidējā biļešu cena muzejos – 0,50 Ls;
- vidējās biļešu cenas teātros:
  - Latvijas Nacionālajā operā – 4,75 Ls,
  - Rīgas Krievu drāmas teātrī – 2,25 Ls,
  - Valsts leļļu teātrī – 0,70 Ls,
  - Latvijas Dailes teātrī – 1,72 Ls,
  - Latvijas Nacionālās teātrī – 2,31 Ls,
  - Jaunajā Rīgas teātrī – 2,68 Ls,
  - Liepājas teātrī - 3,21 Ls,
  - Valmieras drāmas teātrī - 1,40 Ls,
  - Daugavpils teātrī – 0,64 Ls;
- mācību maksa profesionālajās un augstākajās izglītības iestādēs - no 200 Ls līdz 842 Ls mācību gadā, atkarībā no studiju programmas;
- filmu izplatīšanas tiesību licences - no 1 Ls līdz 150 Ls;
- filmu reģistrācijas apliecības – no 0,50 Ls līdz 4 Ls.

Investīcijas

2000.gadā valsts investīciju programma (par kopējo summu 824 000 Ls) aptvēra septiņus Kultūras ministrijas objektus. Visi projekti bija uzsākti iepriekšējos gados.

Valsts budžeta programma KULTŪRA

Apakšprogramma	Investīciju veids	Izdevumi pārskata periodā (Ls)
Muzeji		434 000
	Turaidas muzejrezervāta attīstība	140 000
	Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja ugunsdrošības pasākumu programma	219 000
	Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja Kolonnu zāles rekonstrukcija – restaurācija Rīgā, Jaunielā 22	75 000
Bibliotēkas		190 000
	Depozītu krātuve Ropažu pagasta Silakroga "Priedēs"	20 208
	LNB celtniecības projekta izstrādes turpināšana	169 792
Bibliotēku informatizācijas tīkla konsorcijs		100 000
	Vienotais Latvijas bibliotēku informācijas tīkls (LATLIBNET)	100 000

Valsts budžeta programma KULTŪRAS LIETU PĀRVALDE UN VADĪBA

Centrālais aparāts		100 000
	Kultūrpārvaldības informatīvās sistēmas izveide	100 000

Investīciju projekta "Kultūrpārvaldības informatīvās sistēmas izveide" realizācija pārskata gadā:

- izstrādāta un akceptēta Kultūrpārvaldības informatīvās sistēmas koncepcija Nacionālās programmas "Informātika" Kultūras ministrijas koordinācijas padomes sēdē 29.martā;
- Kultūras ministrijā uzstādīts elektroniskā pasta serveris, līdz ar to ministrija var efektīvi administrēt e-pasta izmantošanu;
- Kultūras ministrijā un tās pakļautības iestādēs ir modernizētas, kā arī iekārtotas jaunas darba vietas datoru lietotājiem;
- izstrādāts Bibliotēku un Muzeju reģistrs;
- izstrādāts Kultūras ministrijas www mājas lapas informatīvās sistēmas prasību apraksts, kas ir pamats programmatūras izstrādei un ieviešanai.

Projekta "Valsts nozīmes datu pārraides tīkls" realizācija pārskata gadā:

- Kultūras ministrijas pakļautības iestādēs ierīkoti seši jauni Valsts nozīmes datu pārraides tīkla (VNDPT) pieslēguma punkti;
- Kultūras ministrijā ir ierīkots optiskās šķiedras kabelis, kas nodrošina lokālā datortīkla jaudīgu pieslēgumu VNDTP (finansējums – 39 128Ls).

Saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums

Saņemtie ziedojumi

Nr.p.k.	Naudas plūsma(kases izpilde) pārskata periodā (Ls)	
1.	Ziedojumi no juridiskām personām, t.sk.	615 411
1.1.	no sabiedriskām organizācijām	94 421
1.2.	no akciju sabiedrībām	476 151
1.3.	no individuāliem uzņēmumiem	3 763
1.4.	no citiem privātiem uzņēmumiem	41 076
2.	Ziedojumi no fiziskām personām	26 252
3.	Ziedojumi no valsts un pašvaldību uzņēmumiem, t.sk.	114 514
3.1.	no valsts uzņēmumiem	55 636
3.2.	no pašvaldību uzņēmumiem	58 878
4.	Ziedojumi no ārvalstu juridiskajām personām	104 965
5.	Humānā palīdzība (naudas izteiksmē)	0
6.	Dotācijas no privatizācijas fonda	0
	Kopā:	861 142

Ziedojumu izlietojums

Nr.p.k.	Naudas plūsma(kases izpilde) pārskata periodā (Ls)	
1.	Uzturēšanas izdevumi, t.sk.	669 994
1.1.	kārtējie izdevumi	597 345
1.2.	subsīdijas un dotācijas	72 649
2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	99 765
	Kopā:	769 759

Valsts kontrole

LR Valsts Kontrole pārskata gadā veica vairākas pārbaudes par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu un rīcību ar valsts mantu 1999.gadā :

- Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Emīla Dārziņa mūzikas skolā (2000.gada 2.februāra revīzijas uzd., lieta Nr.5.1-2-34);
- J.Rozentāla Rīgas mākslas koledžā (2000.gada 27.marta revīzijas uzd., lieta Nr.5.1-2-63/2000);
- Rīgas Lietišķās mākslas koledžā (2000.gada 15.maija revīzijas uzd., lieta Nr.5.1-2-100);
- KM centrālajā aparātā un Valsts kultūrizglītības centrā (2000.gada 12.aprīļa revīzijas uzd., lieta Nr.5.1-2-78);
- Par Finanšu ministrijas programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" līdzekļu izlietojumu Kultūras ministrijā (2000.gada 15.aprīļa revīzijas uzd., lieta Nr.5.1-2-87).

Valsts institūciju pasūtītos zinātniskos pētījumus finansē no valsts budžeta līdzekļiem, kas minētajiem mērķiem iedalīti Izglītības un zinātnes ministrijas budžetā.

- **Bibliotēku ekonomika – pakalpojumi, finansēšana un darbības efektivitāte.**

Pētījuma rezultātā precizētas bibliotēku funkcijas un to izpildes nosacījumi, pamatojoties uz Latvijas bibliotēku attīstības tendenču un citu valstu pieredzes izpēti. Novērtēta pašreizējā bibliotēku sistēma un aplūkoti jaunās integrētās bibliotēku sistēmas ieviešanas ekonomiskie aspekti, tai skaitā jaunās Nacionālās bibliotēkas celtniecība un tās ieguldījums kultūras, izglītības un tautsaimniecības attīstībā. Paredzot, ka bibliotēku attīstībai nepieciešamie līdzekļi pārsniegs valsts iespējas, tiek meklēti jauni bibliotēku finansēšanas modeļi, kā arī novērtēta bibliotēku darbības efektivitāte.

Darba izpildītājs – BO SIA LZA Ekonomikas institūts (finansējums - 4 900Ls).
- **Latvijas bibliotēku statistika Eiropas Savienības kontekstā.**

Pētījuma rezultātā Latvijas bibliotēku statistika piemērota starptautiskajiem normatīvajiem dokumentiem. Panākts, ka Latvijas bibliotēku statistika ir salīdzināma ar citu valsts bibliotēku darba skaitliskajiem rādītājiem.

Darba izpildītājs – Latvijas Nacionālā bibliotēka (finansējums - 2 000Ls).
- **Kultūras decentralizācijas sociālo procesu analīze un to ietekme uz kultūras nozares attīstību novados. Atsevišķu sabiedrības grupu attieksme pret dažādu iespējamo kultūras decentralizācijas mehānismu izmantošanu Latvijā.**

Pētījuma rezultātā noskaidrotā teātra, muzeju un kultūrizglītības nozarē strādājošo attieksme pret kultūras decentralizācijas koncepciju rāda, ka kultūras darbinieki nav gatavi koncepcijā paredzētajām pārmaiņām. Rezultāti iezīmē virzienus, kādos kultūrā nodarbinātos jāinformē par iespējamām izmaiņām, kā arī sniedz ierosinājumus decentralizācijas koncepcijas tālākai izstrādei un pilnveidošanai.

Darba izpildītāji - *Baltijas datu nams* (finansējums – 5 750 Ls) un BO VU LZA Ekonomikas institūts (finansējums 1 250 Ls).
- **Kultūras procesi un marginalizācijas problēma.**

Pētījums parāda kultūras marginālisma saistību ar sociālo atstumtību un asociālu dzīves veidu, kā problēmas risinājuma ceļu piedāvājot pasākumus sabiedrības integrācijas veicināšanai.

Darba izpildītājs - LU Filozofijas un socioloģijas institūts (finansējums- 3 000 Ls).
- **Marginalizācijas procesu izpēte Latvijas pilsētu iedzīvotāju vidū.**

Pētījuma rezultātā noskaidrots, cik lielā mērā pilsētu iedzīvotāju sociālo un kultūras dzīvi nosaka viņu tautība, vecums, nodarbošanās, cik informēti viņi ir un kādas ir iespējas iesaistīties dažādās kultūras aktivitātēs.

Darba izpildītājs - *Baltijas Datu nams* (finansējums - 4 150Ls).

Atbalstītie starptautiskie pasākumi un projekti

	(Summa Ls)
• "Literatūras ekspresis – Eiropa 2000". Latvijas dalība	9 640
• Projekts "Hotel EUROPA" Berlīnē, Vācijā	624
• Latvijas bērnu piedalīšanās Pasaules bērnu festivālā "Village-Neuf" Francijā	300
• Ziemeļvalstu un Baltijas valstu Dziesmu svētki Šēnā, Norvēģijā	979
• Baltijas dienas Skansenā, Zviedrijā	606
• Starptautiskais projekts "K.Pendereckis un orķestris <i>Sinfonia Varsovia</i> "	1 000
• Baltijas valstu festivāls Ziemeļvalstīs, Latvijas dalība	16 000
• Baltijas simfonisko orķestru festivāls Rīgā	2 336
• II starptautiskais kordirģentu konkurss "Rīga 2000"	1 075
• Starptautiskais projekts "Aktieris Tadeuša Kantora teātrī" Rīgā	200
• Pasaulslaveno talantģgo Krievijas bērnu koncerts Rģgā	400
• 49. Venģcijas mģdsdienu mģkslas biennģle. Sagatavošanas darbi	3 081
• Starptautiskais festivģls "Septembra kamerģmģzikas dienas" un "Kaimiņu bģšana" Latvģjģ	2 222
• Projekts "LNSO Spģnijģ	2 349
• VAK "Latvģja" koncerts Helsinkos, Somģjģ	4 992
• 5. starptautiskais Leļļu teģtru festivģls "Pakistģna 2000" Pakistģnģ	375
• Latvģjas Koncertģdirekcģjas koncertsģrģja "Es – Rģgai" Latvģjģ	1 653
• Starptautiskais simfoniskģs mģzikas konkurss " <i>Sinfonia Baltica</i> " Rģgģ	4 500
• Kultģras ministģrijas un Lģelbritģnģjas Ziemeļģiropas apvienotģs karalģstes sadarbģbas projekts "Reģionģlģs kultģras politģka Lģelbritģnģjģ"	4 181
• Kampanģa "Eiropa – kopģgs mantojums" Latvģjģ	28 000
• Izstģde "Skulmģju dzimta. XX gadsimta mģksla Latvģjģ" Treťģkova galerģjģ, Maskavģ	3 587
• Izstģde "Latvģjas senģvesture, vģsture, mģksla un tradģcijas" Parģzģ, Francģjģ	574
• Izstģde "Vilģhelms Purģģtis. 1872-1945" Treťģkova galerģjģ, Maskavģ	3 047
• Izstģde "Latvģjas tekstilmģksla" Pekģnas starptautģskģjģ izstģžu centrģ, Ķģnģ	989
• Dalģba mģzikas forumģ "Forte Rģga 2000"	7 632
• Konference " <i>Feminist Expo 2000</i> ", ASV	1 224
• Ministģru sarunu sagatavoģanas sanģksme Leģpcģģ, Vģcijģ	356
• Starptautģska konference "Neredzģģo bibliotģka – daļa no vienotģs bibliotģku informģcijas sistģmas Krievģjģ", Maskavģ	197
• Latvģjas Koncertģdirekcģjas lģdzdalģba ISPA kongresģ Berlģnģ, Vģcijģ	650
• <i>ARS Baltica</i> seminģrs "Mģksla veselģbas iestģdģs" un jauno mģkslinģeku projekta ART GENDA atklģģana Oolu, Somģjģ	495
• 9.starptautģskģs kongress "Akmens sairģģana un konservģcija" Berlģnģ, Vģcijģ	322
• UNESCO pasaules kultģras konference Versalģ, Francģjģ	532
• 6.Eiropas ministģru konference par masu medģju politģku Krakovģ, Polģjģ	1 369
• Dalģba ICOM Muzeoloģģjas starptautģskģs komģtejas gadskģrtas konferencģ Brno, Ķģhģjģ	470
• 3.starptautģskģ kultģrģpolitģkas konference Santorģnģ, Griekģjģ	2 156
• IAA/AIAP (UNESCO) izpģldkomģtejas sanģksme Parģzģ, Francģjģ	100
• Latvģjas dalģba Frankģrtes starptautģskģjģ grģmatu gadatģrgģ	1 945

• Oficiālā delegācija “Expo 2000” Latvijas dienu ietvaros, Hannoverē, Vācijā	546
• Starptautiskā konference “Jauni kultūrpolitikas uzdevumi Baltijas valstīs” Tallinā, Igaunijā	2 573
• Starptautiskā konference “Latviešu grāmata un bibliotēka” Rīgā	5 000
• Konference “Literatūra politikai, politika literatūrai” Kopenhāgenā, Dānijā	286
• Seminārs “Starptautiskais kultūrpolitikas tīkls” Parīzē, Francijā	1 006
• Starptautiska Krievijas Federācijas Kultūras ministrijas un Krievijas Neredzīgo bibliotēkas zinātniski – praktiska konference “Neredzīgo bibliotēka 21.gs. – tradīcijas un inovācija”	215
• Baltijas reģiona valstu bibliotekāru un biedrību seminārs Rīgā	1 800
• UNESCO seminārs “Dzīvais kultūras mantojums” Dienvidkorejā	224
• Konference “Ziemeļu vērtības un ziemeļu identitāte” Kopenhāgenā, Dānijā	814
• Nīderlandes Teātru un koncertzāļu vadītāju asociācijas seminārs teātru direktoriem	915
• Starptautiska konference “Latviešu grāmatas 475.gadskārta” Latvijā	10 075
• Grupas “Prāta Vētra” koncertbraucieni atbalsts	2 500
• 28.starptautiskā vasaras skola grieķu valodas, vēstures un kultūras apgūšanai	270
• Starptautiskā vasaras nometne - kursi “Finansējuma piesaiste un mārketing” Sofijā, Bulgārijā	249
• ASV Nacionālās Mākslas un dizaina augstskolu akadēmijas (NASAD) studiju programmu akreditācija	755
• Orķestra “KREMERata Baltica” darbība	17 000
	Kopā: 154 386

Iemaksas starptautiskajām organizācijām

	(summa Ls)
• Starptautiskā teātra institūtam Parīzē	270
• Eiropas Mūzikas augstskolu asociācijai	323
• Līdzdalība Eiropas Savienības programmā <i>Leonardo da Vinci</i>	9 900
• Starptautiskajai agrīnā kino vēstures pētniecības asociācijai DOMITOR	60
• Mūzikas un Deju augstskolu apvienībai	278
	Kopā: 10 831

Personāla izglītošana

Kultūras ministrijas centrālajā aparātā 2000.gadā strādāja 73 darbinieki, no tiem 29 galvenie valsts inspektori (republikas pilsētās un rajonos). Kadru mainība Kultūras ministrijā bija salīdzinoši zema - 13%.

Speciālistu pieņemšana darbā ierēdņu amatos notiek vispārējā konkursa kārtībā. Pārskata gadā tika organizēti konkursi arī uz Latvijas Nacionālā teātra direktora, Cēsu mūzikas koledžas direktora un valsts SIA "Latvijas Koncertdirekcija" direktora, Valsts leļļu teātra direktora un Valsts kultūrizglītības centra direktora amata vietām.

Ministrijas darbinieki paaugstināja savu zināšanu līmeni gan svešvaloduursos, gan Valsts administrācijas skolas organizētajās nodarbībās, lekcijās un semināros. VAS mācību programmas 2000.gadā ir apmeklējuši 27 ierēdņi un ierēdņu kandidāti.

Saikne ar sabiedrību

Kultūras ministrija, īstenojot valsts kultūrpolitiku, strādā ciešā sadarbībā ar kultūras nozares sabiedriskajām organizācijām un ekspertiem. Lai nodrošinātu objektivitāti lēmumu pieņemšanā, maksimāli ņemot vērā sabiedrības intereses, nozīmīgākie konceptuālo dokumentu projekti tiek izstrādāti sadarbībā ar ekspertiem un pirms lēmumu pieņemšanas nodoti sabiedrības apspriešanai.

2000.gadā Kultūras ministrijā darbojās dažādas komisijas un padomes, kuru darbā piedalījās sabiedrības pārstāvji un dažādu mākslas nozaru eksperti:

Konsultatīvās padomes:

- Nacionālā Kultūras padome,
- Grāmatniecības padome,
- Teātra padome,
- Bibliotēku padome.

Finansiālās darbības kontroles un uzraudzības padomes:

- Latvijas Nacionālās Operas uzraudzības padome,
- Eiropas kultūras mēneša uzraudzības padome.

Komisijas un padomes konkursiem, kuros tiek sadalīti valsts budžeta līdzekļi noteiktiem mērķiem:

- KM stipendiju un prēmiju komisija,
- Profesionālo radošo savienību dotācijas valstiski nozīmīgu funkciju veikšanai konkursa komisija,
- Braila raksta literatūras, kas nav mācību literatūra, izdošanas konkursa komisija,
- Komponistu jaunradei piešķirto līdzekļu sadales ekspertu komisija,
- Kultūras periodisko izdevumu konkursa komisija,
- Mērķprogrammas "Kamermūzika" padome,
- Nacionālās programmas "Informātika" Kultūras ministrijas koordinācijas padome.

Turpinājās atsevišķu nacionālās programmas “Kultūra” apakšprogrammu izstrāde (“Teātris”, “Vizuālā māksla”), kurās tika iesaistīti nozares eksperti.

Īstenojot Vienošanos par savstarpējo sadarbību, kas parakstīta 1999.gada 11.maijā starp Kultūras ministriju un Latvijas Radošo savienību padomi, pārskata gadā notikušas regulāras tikšanās un domu apmaiņa kultūrpolitiski nozīmīgos jautājumos.

2000.gada nogalē Kultūrkapitāla fonds un LR Kultūras ministrija, pieaicinot ministrijas pakļautībā esošās institūcijas, radošās savienības, kultūras un mākslas pārstāvjus, organizēja diskusiju, kurā izvērtēja Kultūrkapitāla fonda divu gadu darbību.

Preses konferences

Pārskata gadā Kultūras ministrija regulāri rīkojusi preses konferences. Notikušas 18 preses konferences: 12 – par aktuāliem kultūrpolitiskiem jautājumiem un 6 – par nozīmīgiem kultūras pasākumiem. Katru nedēļu masu informācijas līdzekļi un citas ieinteresētās organizācijas saņēmušas Kultūras ministrijas nedēļas norišu kalendāru un informāciju par ministrijas aktualitātēm.

Raksti preses izdevumos, intervijas presē, TV un radio

Kultūras ministre Karina Pētersone un Kultūras ministrijas speciālisti regulāri snieguši intervijas un informāciju masu informācijas līdzekļiem, ziņu aģentūrām BNS, LETA.

2000. gadā kultūras ministre Karina Pētersone sniegusi intervijas laikrakstiem “Latvijas Vēstnesis” (2 intervijas), “Literatūra un Māksla Latvijā”, “Jaunā Avīze”(2 intervijas), “Respublika”(krievu valodā), Kristīgajam Radio, Radio “Amadeus”, Latvijas Radio (3 intervijas), LNT, Latvijas Televīzijai (vairākas intervijas, tajā skaitā tiešraidē Baibai Strautmanei raidījumā “Mūsu cilvēks”).

Kultūras ministre Karina Pētersone publicējusi rakstu laikrakstā “Diena” par Kultūrkapitāla fondu un laikrakstā “Rīgas Balss” par Baltijas valstu kultūras festivālu Ziemeļvalstīs.

Intervijas preseī, Latvijas televīzijai, LNT, Latvijas Radio snieguši arī valsts sekretārs Aivars Gailis, valsts sekretāra vietnieks Uldis Lielpēters, galvenais speciālists ģeogrāfiju jautājumos Juris Vrubļevskis u.c.

Sabiedriskās domas aptaujas

Firmas “SKDS” veiktās Latvijas iedzīvotāju aptaujas 2000.gadā liecina, ka kultūras ministres Karinas Pētersones reitings visu gadu bijis viens no augstākajiem - 1.līdz 3.vieta. Reitings svārstījies no + 31,2 līdz + 43,4 visu respondentu aptaujā un no + 39,6 līdz + 54 LR pilsoņu aptaujā. Karina Pētersone visu mēnešu aptaujās saņēmusi vismazāk negatīvo vērtējumu. Aptaujās redzams, ka ministres atpazīstamība ir lielāka LR pilsoņu vidū.

Līdzdalība konferencēs, semināros, izstāžu atklāšanās un citos pasākumos

- Sadarbībā ar Eiropas Padomi tika sagatavota Baltijas valstu kultūrpolitikas konference “Jauni kultūrpolitikas uzdevumi Baltijas valstīs”, kura notika Tallinā. Konferencē ar runām uzstājās kultūras ministre Karina Pētersone, Kultūras ministrijas kultūrpolitikas departamenta direktore Vija Virtmane u.c.;

- 2000.gada nogalē Kultūras ministrija organizēja informatīvu semināru par Latvijas kultūras iestāžu un organizāciju iespējām piedalīties programmā “Kultūra 2000”. Uz semināru tika aicināti vairāk nekā 200 kultūras darbinieki no visas Latvijas. Semināra atklāšanas runu teica kultūras ministre Karina Pētersone, informāciju sniedza ministrijas valsts sekretāra palīdzē Eiropas Savienības jautājumos Jolanta Miķelsone;
- Kultūras ministre Karina Pētersone 2000. gadā piedalījies un uzstājies vairākās starptautiskās konferencēs ārvalstīs:
  - 3.starptautiskajā par kultūrpolitiku atbildīgo ministru konferencē Santorīnī, Grieķijā,
  - Ziemeļu ministru padomes konferencē “Ziemeļu vērtības un ziemeļu identitāte” Kopenhāgenā, Dānijā,
  - Pasaules kultūras konferencē Versajā, Francijā,
  - Eiropas Padomes ministru kolokvijā Frankfurtē, kurā ministre prezentēja arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunās ēkas projektu,
  - Eiropas Padomes rīkotajā 6. Eiropas kultūras ministru konferencē “Par masu mediju politiku” Krakovā, Polijā;
- Kultūras ministre ar uzrunām uzstājies daudzos nozīmīgos kultūras pasākumos Latvijā:
  - kampaņas “Eiropa – kopīgs mantojums” atklāšanas ceremonijā un noslēguma ceremonijā,
  - ERAB pilnvarnieku sanāksmes kultūras programmas ietvaros notikušajā saietā Valsts Mākslas muzejā,
  - kultūras nozares sponsoriem veltītā koncertā,
  - Lielās Mūzikas balvas pasniegšanas ceremonijā,
  - Teātra balvas pasniegšanas ceremonijā,
  - konkursa “Skaistākā grāmata 2000” balvu pasniegšanas ceremonijā,
  - “Aldara balvas” pasniegšanas ceremonijā u.c.

Publikācijas

Pārskata gadā Kultūras ministrijā ir sagatavoti un izdoti vairāki izdevumi:

- informatīvs izdevums “Books in Latvia” (angļu valodā), kurš sniedz plašu informāciju par latviešu rakstniecību, izdevējdarbību, grāmatu izplatību un bibliotēku sistēmu Latvijā;
- Kultūras ministrijas 1999.gada publiskais pārskats (latviešu valodā, ar īsu kopsavilkumu angļu valodā);
- buklets “Kultūras pasākumi Latvijā 2001.gadā” (latviešu, angļu, vācu, franču valodās);
- Latvijas Republikā spēkā esošo kultūras likumdošanas aktu apkopojums “Culture Legislation” (angļu valodā);
- pasākumu kalendārs “Latvijas kultūras pasākumi ārzemēs” (elektroniskā formātā).

Kultūras ministrijas padotības iestādes 2000.gadā turpināja izdot periodiskos izdevumus:

- Latvijas Muzeju asociācija - informatīvu izdevumu “Muzeju Vēstnesis”(reizi mēnesī);
- Latvijas Nacionālais kinematogrāfijas centrs - informatīvu izdevumu “Filmu Ziņas” (reizi mēnesī);
- Valsts tautas mākslas centrs - žurnālu “Dziesmusvētki” (6 x gadā);
- Latvijas Nacionālais kinematogrāfijas centrs - žurnālu “Kino Raksti”.

Kultūras ministrijas balvas un stipendijas

Lai veicinātu kultūras procesu attīstību valstī, Kultūras ministrija ik gadu piešķir prēmijas (par kopējo summu 2100 Ls) par spilgtu radošo devumu Latvijas kultūras bagātināšanā un LR Kultūras ministrijas stipendijas (15 stipendijas, katru 75 Ls mēnesī, ar tiesībām palielināt stipendiju skaitu, sadalot tās pusgada stipendijās) kultūras un mākslas profesionāļiem un studentiem radošam vai studiju darbam, kā arī divas stipendijas radošam darbam Parīzes Starptautiskā mākslas centra Latvijas darbnīcā (700 Ls katra).

2000.gada sākumā **Kultūras ministrijas prēmijas par spilgtu devumu 1999.gadā** saņēma:

- **radoši organizatoriskā grupa Pētera Krilova vadībā** par teātra festivālu "Homo Novus",
- **radošā grupa Māras Muižnieces vadībā** par Latvijas mākslas izstādi "Mākslinieki bērniem. Bērni par mākslu" Voipalas mākslas centrā Somijā.

2001.gadā **Kultūras ministrijas prēmijas par spilgtu devumu 2000.gadā** saņēma:

- Rundāles pils muzeja direktors **Imants Lancmanis** par izstādi "Kurzeme Eiropā. Hercogs Pēteris, Bīronu nams un Kurzemes leģendas",
- teātra zinātniece **Ieva Zole** par grāmatu "Pēteris Pētersons",
- komponists **Juris Karlsons** par mūziku baletam "Sidraba šķidrums".

2000.gadā Kultūras ministrijas stipendijas radošam darbam Parīzes Starptautiskajā mākslas centra darbnīcā saņēma:

- režisors **Alvis Hermanis**,
- gleznotājs **Ritums Ivanovs**.

Kultūras ministrijas prēmijas par spilgtu devumu tautas mākslā 2000.gadā saņēma:

- **Ilma Rubene** – Tautas lietišķās mākslas studijas "Kursa" vadītāja,
- **Romāns Vanags** – J.Mediņa mūzikas skolas zēnu kora, LU sieviešu kora "Minjona", Tukuma skolotāju kora "Vanema" mākslinieciskais vadītājs,
- **Jānis Brils** – Andrupes pagasta padomes priekšsēdētājs,
- **Arnolds Sabulis** – pūtēju orķestra "Vecauce" mākslinieciskais vadītājs,
- **Ausekļa 150 gadu jubilejas noslēguma pasākuma "Gaismu sauca" radošā grupa** –
Taisa Aruma – galvenā valsts inspektore,
Raimonds Ziedonis Ģimis – Alojas pilsētas domes priekšsēdētājs,
Ineta Laizāne – Alojas kultūras nama direktore,
Rasma Līsmāne – Alojas muzeja vadītāja,
Māra Skride – Limbažu rajona koru virsdiriģente;
- **Tautas deju ansamblis "Līgo"** – mākslinieciskais vadītājs Jānis Purviņš,
- **Tautas lietišķās mākslas studija "Dzīpars"** – vadītāja Aina Katlapa.

2000. gadā tika iedibinātas Kultūras ministrijas prēmijas bibliotēku darbiniekiem (kopējais prēmiju fonds 2000 Ls).

Kultūras ministrijas prēmijas bibliotēku darba jomā 2000.gadā saņēma:

- Aizkraukles 2.vidusskolas Mediju centra vadītāja **Dženija Dzirkale** par aktīvu darbību skolu bibliotēku sadarbības veicināšanā un jaunu informācijas tehnoloģiju ieviešanā,
- Rīgas Tehniskās universitātes Zinātniskās bibliotēkas direktore **Aija Janbicka** par lielu ieguldījumu akadēmisko bibliotēku sadarbības veicināšanā un jaunu informācijas tehnoloģiju ieviešanā,
- E.Glika Alūksnes Valsts ģimnāzijas bibliotekāre **Irēna Kalniņa** par ilggadēju radošu veikumu skolas bibliotēkas darbā un literatūras popularizēšanā,
- Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas direktore **Aina Kraučē** par lielu ieguldījumu publisko bibliotēku darba attīstībā un jaunu informācijas tehnoloģiju ieviešanā,
- Bezpeļņas organizācijas Valsts zinātniskā uzņēmuma Valsts Stendes selekcijas stacijas direktors **Miervaldis Krotovs** par aktīvu līdzdalību bibliotēku darbības veicināšanā, jaunu informācijas tehnoloģiju ieviešanā un informācijas pakalpojumu attīstībā,
- Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas vecākajai bibliotekāre **Milda Laukgale** par mūža ieguldījumu nacionālā kultūras mantojuma krāšanā un saglabāšanā,
- Lauberes pagasta bibliotēkas vadītāja **Maiga Livčāne** par aktīvu, mērķtiecīgu darbību bibliotēkas pakalpojumu attīstībā un jaunu informācijas tehnoloģiju ieviešanā,
- Latvijas Nacionālās bibliotēkas Pētniecības nodaļas vadītāja **Anna Mauliņa** par lielu ieguldījumu bibliotēku pētniecības darba attīstībā, bibliotēku starptautiskās sadarbības veicināšanā un bibliotēku darbības popularizēšanā,
- **Mirdza Mulere** par mūža ieguldījumu publisko bibliotēku darba attīstībā,
- Līvānu pilsētas bibliotēkas vadītāja **Inta Vērdiņa** par aktīvu un mērķtiecīgu darbību bibliotēkas pakalpojumu attīstībā un jaunu informācijas tehnoloģiju ieviešanā.

Kultūras ministrijas atzinības rakstu un Kultūrkapitāla fonda naudas balvas par sasniegumiem starptautiskajos konkursos, izstādēs un skatēs mākslu nozarēs 2000. gadā saņēma **73** mūzikas un mākslas skolu audzēkņi un **56** pedagogi.

Kultūras ministrijas ikgadējā konkursā “**Lielā Mūzikas balva**” par izciliem sasniegumiem mūzikā 2000.gadā, balvas un naudas prēmijas saņēma 8 laureāti:

- komponists **Pēteris Vasks** par 2.simfoniju,
- komponists **Juris Karlsons** par mūziku baletam “Sidraba šķidrants”,
- komponists **Jānis Lūsēns** par muzikālajām izrādēm 2000.gadā un devumu teātra mūzikas žanrā,
- **Latvijas Radio koris** par kora 60gadei veltītajām koncertprogrammām un ieguldījumu latviešu komponistu jaunrades veicināšanā,
- **Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”** par koncertprogrammām “Garīgās mūzikas festivālā” un Latvijas kora mākslas popularizēšanu starptautiskajos mūzikas festivālos ārvalstīs,
- flautiste **Dita Krenberga** par spilgtu māksliniecisku sniegumu trīs koncertprogrammās Latvijā un vieskoncertos Zviedrijā,
- **Rīgas Doma zēnu koris** par aktīvu koncertdarbību Latvijā, latviešu mūzikas popularizēšanu ārvalstīs un ieguldījumu zēnu kordziedāšanas tradīciju izkopšanā,
- komponists un pianists **Raimonds Pauls** par mūža ieguldījumu.

Plānotie nozīmīgākie pasākumi 2001.gadā

- **Eiropas kultūras mēnesis Rīgā 2001.**

Saskaņā ar ES kultūras ministru 1998.gadā pieņemto lēmumu Rīga 2001.gadā ir ieguvusi Eiropas kultūras mēneša galvaspilsētas statusu.

2001.gada augustā – septembrī Rīgā noritēs Eiropas kultūras mēnesis ar plašu pasākumu programmu (informācija internetā <http://www.riga2001.lv/>).
- **Starptautiskais jaunā teātra festivāls *Homo Novus* no 14. – 23. septembrim Rīgā.**

2001.gadā gaidāms jau ceturtais Starptautiskais Jaunā teātra festivāls *Homo novus*, kurš iekļauts arī Rīgas - Eiropas kultūras mēneša programmā. Ik otro gadu, kopš 1995. gada, *Homo novus* ir rosinājis Latvijas skatītājus domāt par teātri jaunā aspektā, jautājot, kas ir jaunais aktieris, jaunā režija, jaunā dramaturģija Eiropā un kā tas skan Latvijas kontekstā. 2001. gadā *Homo novus* provocēs skatītājus mainīt priekšstatu par vietu, kurā teātri var spēlēt. Izrādes tiks spēlētas visdažādākajās Rīgas vietās, izņemot teātra skatuvi (informācija internetā <http://www.vip.lv/iti/>).
- **3. starptautiskais J.Vītola pianistu konkurss.**

Ik pēc četriem gadiem Kultūras ministrija sadarbībā ar Jāzepa Vītola fondu organizē starptautisku pianistu konkursu. Konkursa misija ir piesaistīt Jāzepa Vītola daiļradei starptautisku auditoriju, pierādot, ka J.Vītola mūzika nav muzejiska vērtība, bet patiesa, dzīva māksla. J.Vītola konkursa vēsture aizsākusies 1989.gadā ar konkursu pianistiem, bet 1995.gadā arī ar pirmo konkursu vokālistiem. Savā pastāvēšanas laikā konkurss ieguvis starptautisku atzinību, pateicoties lieliskai organizēšanai, augsti kvalificētai starptautiskai žūrijai.
- **Izstāde “Trīs zvaigznes - trīs kroņi”.**

Latvijas un Zviedrijas kultūrvēsturiskā mantojuma glabātāju (muzeju, arhīvu un bibliotēku) sadarbības projekts par kopīgo un atšķirīgo abu valstu vēsturē. Izstāde notiks Rīgas 800gades jubilejas pasākumu kontekstā izstāžu zālē “Arsenāls”. 2001.gada 17.augustā to atklās Latvijas Republikas Valsts prezidente un Zviedrijas karalis.
- **Izstāde “Latvija. Vēsture, māksla, tradīcijas”.**

Cilvēka muzejā Parīzē no 2001.gada 2.aprīļa līdz 2002.gada 20.janvārim eksponēta Latvijas Vēstures muzeja izstāde.
- **Starptautiska konference “Muzeja misija un muzeja darbības ekonomiskais modelis”.**

Muzeju valsts pārvaldes un ICOM Latvijas nacionālās komitejas projekts par mūsdienīgu muzeju ekonomiskās darbības veidošanu.
- **Eiropas kultūras mantojuma dienas .**

Kopš 1991. gada pēc Eiropas Padomes iniciatīvas visā Eiropā notiek Eiropas kultūras mantojuma dienas lai tuvinātu cilvēkus viņu kultūras mantojumam, atverot vēsturisko pieminekļu durvis - it īpaši tās, kas vai nu parasti ir slēgtas, vai arī ir tikai daļēji pieejamas ikdienā. Tas ir izrādījies lielisks veids, kā mobilizēt visu kontinentu, palielināt un uzturēt sabiedrības interesi par kultūras mantojuma saglabāšanu.

„Katru gadu vienai Eiropas valstij tiek dota iespēja rīkot oficiālo Eiropas kultūras mantojuma dienu atklāšanu visām Eiropas valstīm. Rīgas nozīmīgās jubilejas sakarā gods rīkot šo pasākumu uzticēts Latvijai.

Laikā no 2001. gada 7. līdz 9. septembrim visā Latvijā, un īpaši Rīgā, paredzēti daudzi pasākumi, bet mantojuma dienu atklāšanas ceremonija notiks kinoteātrī “Rīga”. Paredzēts, ka tajā piedalīsies aptuveni 100 viesi no Eiropas 47 valstīm un 100 – 150 Latvijas pārstāvji.

- **Latvijas – Zviedrijas sadarbības projekts Sabiles sinagogas, Rāmavas muižas un Ungurmuižas restaurācijā.**

Projekta galvenais mērķis ir veicināt profesionāļu apmācību kultūras mantojuma jomā, sekmējot ilgstošu zināšanu un pieredzes apmaiņu starp dažādu nozaru speciālistiem Latvijā un Zviedrijā, kā arī saglabāt kultūrvēsturiski nozīmīgu objektu autentiskumu un viengabalainību.

- **3.Eiropas Dzejas apaļais galds.**

No 8.-12. septembrim Rīgā un Siguldā notiks Trešais Eiropas Dzejas apaļais galds, kurā 40 Eiropas dzejnieki diskutēs par dzejas lomu mūsdienu sabiedrībā. Diskusijas moto – *Poesis Summa Linguarum* jeb *Dzeja – valodu būtība*.

Eiropas Dzejas apaļā galda ietvaros tiks izdota latviešu dzejas izlase angļu valodā.

- **Aleksandra Čaka simtgades pasākumu nedēļa Rīgā no 22.- 27. oktobrim:**

- dzejas konkursi Rīgas skolās (septembris, oktobris);
- Miķeļdienas Umurkumurs (Rīgas svētku programmā 29. septembrī);
- izstāde “ Aleksandrs Čaks mākslā “ Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzejā (visu oktobri);
- A.Čaka simtgades sarīkojums un A.Čaka balvas pasniegšana Jaunajā Rīgas teātrī 27.oktobrī;
- zinātniskā konference , veltīta A.Čaka simtgadei Rīgas Latviešu biedrībā 26.-27. oktobrī.

- **Dalība Eiropas Padomes fondā EURIMAGES.**

Strādājot pie 2001.gada valsts budžeta projekta, rasti līdzekļi līdzdalībai Eiropas Padomes kopprodukciju atbalsta fondā EURIMAGES. 2001.gada nogalē paredzēta oficiālā Latvijas iestāšanās fondā EURIMAGES.

- **Dalība Eiropas Kopienas kultūras programmā “Kultūra 2000”.**

Ar 2001.gadu ir plānots piedalīties jaunajā Eiropas Kopienas kultūras programmā “Kultūra 2000” (darbības laiks 2000. - 2004.g.). No programmas “Kultūra 2000” budžeta līdzekļiem 2001.gadā paredzēts finansēt eksperimentālus un inovatīvus kultūras projektus; ilgtermiņa (2-3 gadu) sadarbības projektus, kuros iesaistītas dažādu valstu kultūras iestādes un organizācijas, un pasākumus Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas ietvaros. 2001.gadā Latvijas kultūras organizācijas plāno piedalīties šajā programmā, galvenokārt iesniedzot projektus, kuru ilgums nepārsniedz vienu gadu. Projekti tiek gatavoti dažādās kultūras jomās: kultūras mantojuma saglabāšana un restaurācija, vizuālā māksla, grāmatniecība un bibliotēku jautājumi, mākslas festivālu organizēšana.